

آزمون ۱۰ از ۱۴

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

**پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی
سنجش دوازدهم - مرحله هشتم
(۱۴۰۰/۱۲/۲۰)**

ادبیات و علوم انسانی (دوازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی

۱. گزینه ۳ درست است.
موارد نادرست و توضیح آن‌ها:
(۱) «سجایا» به معنی خصلت‌های نیک و بد است و نه فقط خصلت‌های نیک.
(۲) «روایی» به معنی «جواز» است و نه «مُجاز». (در کتاب درسی، «ارزش - اعتبار» ذکر شده است).
(۴) «وجنات» جمع «وجنه» است. «جبین» به معنی یک سوی روی - یک سوی پیشانی - شقیقه - پیشانی و ... است.
۲. گزینه ۲ درست است.
همه معانی واژه‌های زوج:
ژنده: عظیم - بزرگ * مسامحه: آسان گرفتن - ساده‌انگاری * تپیدن: بی‌قراری - اضطراب نمودن - لرزیدن از ترس *
عصیان: گناه - معصیت - نافرمانی * خایب: بی‌بهره - ناامید
۳. گزینه ۱ درست است.
واژه‌هایی که معنی آن‌ها نادرست است و اصلاح آن‌ها:
(۱) قُلا کردن: در پی فرصت بودن
(۲) مقید: گرفتار - بسته - در قید شده * مطلق: بی‌شرط و قید
(۳) اکناف: چ کَنف - اطراف - کناره‌ها * شگرف: قوی و نیرومند
(۴) اطوار: رفتار - سخنی ناخوشایند و ناهنجار * آزرگار: زمانی دراز - ویژگی آنچه بلند و طولانی به نظر می‌آید.
۴. گزینه ۴ درست است.
غلط‌های املائی و اصلاح آن‌ها:
(۱) استبثار ← استبصار * باغی ← باقی
(۲) نکحت ← نکهت
(۳) اشباه ← اشباح
(۴) اظاهیر ← ازاهیر * فواکح ← فواکه * سمار ← شمار
۵. گزینه ۲ درست است.
غلط‌های املائی و اصلاح آن‌ها:
(۱) ارز ← عرض (۳) ملطفت ← ملتفت (۴) امل ← عمل
۶. گزینه ۱ درست است.
غلط‌های املائی متن و اصلاح آن‌ها:
(۱) إباع ← إبا * امتناء ← امتناع
(۲) قدغن ← قدغن
(۳) کج و مأوجش ← کج و معوجش
(۴) عزل ← ازل
۷. گزینه ۴ درست است.
آثاری که نام پدیدآورنده آن نادرست است و اصلاح آن‌ها:
قصه‌های دوشنبه ← آلفونس دوده * ارمیا ← رضا امیرخانی * سندبادنامه ← ظهیری سمرقندی
۸. گزینه ۳ درست است.
نوع «ان» در هر گزینه به ترتیب:
تشبیه - نسبت - زمان است، ولی در گزینه پاسخ؛ یکان: نسبت - دیلمان: مکان.

۹. گزینه ۲ درست است.

بررسی هر گزینه:

- ۱) دو فعل گذرا به متمم: «پرداختند - می‌نگریست» * معطوف: «خونسردی وی» (یک مورد وجود دارد).
- ۲) در متن بدل وجود ندارد و دو فعل اسنادی: «بود و گشته بود» در متن مشهود است.
- ۳) آخرین جمله: با آن‌ها درس را با صدای بلند تکرار می‌کرد. (سه جزئی گذرا به مفعول است). * متن فاقد واژه دو تلفظی است.
- ۴) خویش دارای نقش تبعی تکرار است و زاویه دید داستان «اول شخص» است.

۱۰. گزینه ۱ درست است.

برای تشخیص تعداد اجزا و نوع جمله‌ها، باید به فعل آن‌ها بپردازیم:

- الف- می‌گرداند (به معنی «انجام دادن» چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند)
- ب- مانده است (ناگذر و دو جزئی)
- ج- تلاوت کردم (سه جزئی گذرا به مفعول)
- د- می‌بیند (به معنی «تصور کردن» چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند)

۱۱. گزینه ۳ درست است.

همان‌طور که می‌دانید استفهام انکاری، در ابیات دارای پرسش مطرح می‌شود، لیکن پرسش‌هایی که به تأیید یا انکار عبارات گفته شده ختم می‌شوند.

در گزینه پاسخ، پرسشی مطرح شده که از مخاطب جویای پاسخ است.

۱۲. گزینه ۴ درست است.

نقش ضمائر شخصی هر گزینه:

- ۱) ت: متمم - تو: نهاد
- ۲) تو: نهاد - م (به دستم): متمم / مضاف‌الیه - م (بازم): مفعول
- ۳) ش: مفعول - من: متمم
- ۴) م: نهاد / مضاف‌الیه - من: نهاد

۱۳. گزینه ۱ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

۱) تشبیه: «خط به مشک» (به جهت سیاه و معطر بودن) * مجاز: «چشم» مجازاً به معنی «نگاه» است. * حسن تعلیل: علت اینکه تقدیر بر چهره محبوبم خط زیبایی از موهای سیاه رویانده است، این است که بر هر نگاه بدی، دعای رفع چشم‌زخم باشد.

۲) مجاز: «دم» مجازاً به معنی «لحظه» است. * حسن تعلیل: هر لحظه آه می‌کشم تا حال و هوای دیگر چیزها را از دل آزاد کنم. * بیت فاقد تشبیه است.

۳) تشبیه: رخ به مهر (خورشید) - مهر (محبّت) به آتش (توجه کنید که «مهر» ایهام دارد). * مجاز: «آتش» مجازاً به معنی «گرما و حرارت» است. * بیت فاقد حسن تعلیل است.

۴) تشبیه: رشک به آتش * حسن تعلیل: علت اینکه می‌توان از گل، گلاب تهیه کرد این است که گل، عرق روی چهره محبوب مرا دیده و از حسادت عرق گلاب (تعریق گل) شده است. * بیت فاقد مجاز است.

۱۴. گزینه ۴ درست است.

ابتدا تشبیهات:

۱- زلف به مشک ۲- عذار به گلشن فردوس ۳- زلف به طاووس ۴- عذار به باغ نعیم
(توجه: دو تشبیه آخر در اصل یک تشبیه مرکب هستند که دارای دو مشبه و دو مشبه‌به در حالتی ترکیبی و مجموعه هستند).
ایهام‌ها:

۱- «مشکین» به دو معنی سیاه و معطر ۲- «نعیم» به دو معنی پر از نعمت و نامی از نام‌های بهشت

۱۵. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌های درست هر گزینه:

- (۱) جناس همسان: شکری نیست که نیست: شکری وجود ندارد که غرق آب و عرق نباشد * بیت فاقد تناقض است.
 (۲) ایهام: «خون در دلم افتاد» به دو معنی ۱- کنایه از غمگین شدن ۲- سرخی دل (چون شراب) * بیت فاقد اغراق است.
 (۳) مجاز: «دست - جهان» به ترتیب مجاز از توانایی و قدرت - دنیای فریبده ماده‌ی * حسن تعلیل: علت آزادگی سرو این است که دامن از جهان بر چیده است. (با توجه به نبود شاخ و برگ در اطراف درخت سرو، تصویر دامن از جهان برچیدن به ذهن خطور می‌کند)

- (۴) استعاره: بنفشه - گل - طره، همگی جان‌بخشی و استعاره دارند. * بیت فاقد ایهام تناسب است.
 توجه: «تاب» به دو معنی ۱- پیچ‌وتاب ۲- غم و اضطراب، دارای ایهام است و نه ایهام تناسب.

۱۶. گزینه ۲ درست است.

بررسی آرایه‌های خواسته‌شده:

- (۱) «خلد» استعاره از «همجواری با محبوب» * «به» ایهام تناسب دارد؛ به معنی ۱- نوعی میوه که با «سیب» مراعات نظیر می‌سازد و مورد نظر نیست ۲- صفت تفضیلی به معنی «بهتر».
 (۲) «شور» ایهام تناسب دارد؛ به معنی ۱- یکی از مزه‌ها که با «شیرین» تناسب دارد، ولی مورد نظر نیست ۲- غوغا و شورانگیزی. * بیت فاقد استعاره است. (توجه: «شیرین» در اینجا اسم خاص و به معنی «معشوقه خسرو» است).
 (۳) «فلک»: استعاره و جان‌بخشی دارد. * «دور» ایهام دارد؛ به معنی ۱- روزگار ۲- پیرامون ۳- دوره‌گردانی و نه ایهام تناسب.
 (۴) «مدام» ایهام دارد؛ به معنی ۱- دائمی ۲- شراب و نه ایهام تناسب. (واژه «عکس» نیز ایهام دیگری دارد؛ به معنی ۱- تصویر و ۲- وارونه). * بیت فاقد استعاره است.

۱۷. گزینه ۳ درست است.

مفهوم همه گزینه‌ها: «تمام امور را از مشیت و خواست خداوند بدانیم.» ولی مفهوم گزینه پاسخ: «توصیه به توکل و پرهیز از گناه و نفی وابستگی به غیر حق» است.

۱۸. گزینه ۲ درست است.

مفهوم یا وادی هر بیت:

- (۱) استغنا (۲) معرفت
 (۳) طلب (۴) خالی کردن دل از هوس‌ها و تعلقات

۱۹. گزینه ۱ درست است.

ضرب‌المثل مرتبط با هر بیت:

- (۲) پیشگیری بهتر از درمان است. / بند باید کرد سیلی را ز سر
 (۳) از ماست که بر ماست.
 (۴) عاقبت گرگ‌زاده گرگ شود.
 توجه: می‌توان ضرب‌المثل‌های مرتبط دیگری نیز برای هر بیت ذکر کرد.

۲۰. گزینه ۴ درست است.

مفهوم همه ابیات غیر پاسخ، «تأکید و سفارش بر شکرگزاری از خداوند» و مفهوم بیت پاسخ، «ناتوانی از شکرگزاری بندگان نسبت به خداوند» است.

۲۱. گزینه ۳ درست است.

ترتیب وادی‌ها در گزینه پاسخ:

- (ب) وادی اول: طلب (الف) وادی سوم: معرفت (د) وادی چهارم: استغنا
 (ج) وادی پنجم: توحید (ه) وادی هفتم: فقر و فنا

۲۲. گزینه ۲ درست است.

مفهوم درست گزینه پاسخ: «شب و سحرگاه، زمان درک و دریافت‌های معنوی است.»

۲۳. گزینه ۲ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ، «تأثیر اختیار و اراده و نتیجتاً سعی و تلاش در بهبود اوضاع» و مفهوم گزینه‌های دیگر، «نقش حتمی و انکارناپذیر تقدیر و سرنوشت در زندگی افراد» است.

۲۴. گزینه ۴ درست است.

مفهوم عبارت سؤال تأکیدی است بر «غنیمت شمردن فرصت‌ها و نعمت‌های زندگی و غافل نماندن از لحظات و فرصت‌های محدود» که در گزینه پاسخ مشهود است.

مفهوم گزینه‌های دیگر:

- (۱) رضایت و قناعت به کمترین مقدار قرب (۲) ظهور حتمی حضرت موعود (عج)
(۳) برتری معبود

۲۵. گزینه ۱ درست است.

تعریف اصطلاحات دیگر:

استغنا: بی‌نیازی سالک از هر چیز جز خداوند
تجرید: خالی شدن قلب سالک از آنچه جز خداست.
فنا: آخرین مرحله سلوک؛ بیرون آمدن از صفات خود و نیستی سالک

عربی، زبان قرآن

۲۶. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۲) آثارشان، متعجب کرد (۳) موفقیت خودش، باعث ... شدند (۴) آیندگان (عربی یازدهم صفحه ۸۶)

۲۷. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۱) می‌زنند (۳) نبود، «ش» در برگرداندش (۴) راه، می‌زنند
(عربی یازدهم صفحه ۷۲ - قواعد حال دوازدهم)

۲۸. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۱) ایمان آوردیم (۲) ایمان آوردیم (۳) می‌پرستیم (عربی یازدهم صفحه ۸۰)

۲۹. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۱) بود، بگیرد، کسی که، عفو می‌کند (۲) بردباری، نخواهد بود (۴) بردبار می‌شوی (عربی یازدهم صفحه ۹۳)

۳۰. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۲) گرسنه (۳) تهی‌دستانشان، رانده‌اند (۴) رانده‌اند (عربی دوازدهم صفحه ۶۴)

۳۱. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۱) شکارچیان، دور شوند (۳) دور شود (۴) ترجمه نشدن قد، برای دور کردن (عربی دوازدهم صفحه ۶۸)

۳۲. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۱) می‌شوم، نمی‌دانم (۲) شدم (۴) سکوت کرده بودم (عربی یازدهم صفحه ۹۵)

۳۳. گزینه ۲ درست است.

ترجمه صحیح: بخیل در دنیا مانند فقیران زندگی می‌کند. (عربی دوازدهم صفحه ۶۹)

۳۴. گزینه ۴ درست است.

رد سایر گزینه‌ها:

(۱) فرستاده می‌شود به شکل فرستاد صحیح است. (۲) نوشته بودند به شکل می‌نوشتند صحیح است.

(۳) دوستانت به شکل دوستان صحیح است. (عربی دوازدهم صفحه ۶۷)

۳۵. گزینه ۱ درست است.

رد سایر گزینه‌ها:

(۲) حَتَّى يَتَعَلَّمُوا (۳) درسهما (۴) لتعليم (عربی یازدهم صفحه ۷۶)

ترجمه درک مطلب:

مراحل زندگی شامل پنج مرحله است که عبارت‌اند از: کودکی، بلوغ، جوانی، میانسالی و پیری. دوران کودکی سن بازی و سرگرمی، بلوغ سن زینت و زیبایی، جوانی دوران غرور است، در میانسالی انسان به دنبال افزایش مال است و در پیری به دنبال افزایش میل به فرزند است. در اسلام، بازی یکی از نظام‌های تربیتی و اجتماعی است که بنای جوامع را تشکیل می‌دهد و یک ضرورت اجتماعی برای همکاری در ساختن و رشد شخصیت فرد مسلمان است و اسلام خواستار نو کردن و بهینه‌سازی دائمی در رفتار جامعه مسلمان شده است. و رسول خدا (ص) به تربیت و نگهداری فرزندان اهمیت می‌داد و می‌بیند که فرزند در تربیت و رفتار بر پدر و مادرش حقوقی دارد و رسول خدا در برخورد با فرزندان نرم‌خو بود. و آن‌ها را دعوت به بازی با خود می‌کرد و از جمله سخنان او: با پسر هفت سال بازی کن و هفت سال با او دوست باش. در کتاب الاحکام السلطانیة شواهدی وجود دارد که در بغداد در روزگار عباسیان بازار مخصوصی را برای فروش اسباب‌بازی‌های کودکان می‌گرفتند و از بازی پیامبر با کودکان، علمای معارف اسلامی به نیاز کودک به بازی و سرگرم شدن بعد از اتمام درس‌هایش توجه کردند. بازی معمولاً نتیجه وجود یک نیروی زائد نزد موجود زنده است و برای تلاش در زندگی نیازی به آن ندارد و بنابراین کودکان تا زمانی که انرژی‌های خود را که در بدنشان جمع شده است خالی نکنند، بازی می‌کنند.

۳۶. گزینه ۴ درست است.

توضیح: با توجه به متن، که درخصوص مهربانی پیامبر (ص) است، این گزینه اشاره دارد به اینکه: اگر تندخو و سنگدل بودی مردم از اطرافت پراکنده می‌شدند.

۳۷. گزینه ۱ درست است.

توضیح: با توجه به مفهوم متن، بازی باعث بیرون رفتن انرژی‌های ذخیره شده‌ای می‌شود که در زندگی برای تلاش به آن‌ها نیاز نداریم.

۳۸. گزینه ۲ درست است.

در متن به این مورد اشاره دارد که با بازی کردن بدن فرد نشاط زندگی را به دست می‌آورد و فشار کار را فراموش می‌کند. رد سایر گزینه‌ها: (۱) بازی یک عمل غریزی است نه اکتسابی (۳) اولین بازار را در متن اشاره نکرده است. ضمن اینکه عصر آموزشی هم درست نیست. (۴) بازی روش طبیعت برای کارهای خسته‌کننده نیست.

۳۹. گزینه ۳ درست است.

با توجه به متن بازی در شخصیت فرد و جامعه اثر دارد در حالی که در گزینه مورد نظر گفته شده بازی نقشی در این شخصیت ندارد. ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) فرزندت را رها کن تا ۷ سال بازی کند. (اشاره به سخن پیامبر دارد در متن: لاعب اینک سبعا ...)

(۲) پیرمرد (شخص پیر) آرزو دارد بچه‌های بیشتری داشته باشد.

(۴) بدانید که زندگی بازی و سرگرمی و زینت و جمال و فخر فروختن و زیادکردن اموال و فرزندان است. (اشاره دارد به ۵ مرحله زندگی که در متن آمده است).

۴۰. گزینه ۱ درست است.
(۲ فعل ماض. غائب ۳ لازم ۴) باب تفاعل
۴۱. گزینه ۳ درست است.
(۱ مخاطب ۲ فعل الأمر ۴) لازم
۴۲. گزینه ۴ درست است.
(۱ نکره ۲ تطوّر ۳ مبنی)
۴۳. گزینه ۱ درست است.
(۲ ضَعَفَ به شکل ضَعُفَ صحیح است. ۳) قَرَأَ به شکل قَرَأَهُ صحیح است.
(۴) الغَلَفَ به شکل الغِلَاف صحیح است. (عربی یازدهم صفحه ۷۴)
۴۴. گزینه ۲ درست است.
مفعول مطلق تأکیدی بر وقوع فعل تأکید دارد. در گزینه‌های ۱ و ۳ مفعول مطلق نوعی است.
(۴) فائِزًا حال است و مفعول مطلق در این عبارت نیست. (عربی دوازدهم صفحه ۶۰)
۴۵. گزینه ۴ درست است.
در این گزینه مستثنی‌منه ذکر نشده است و جمله هم منفی است. ترجمه: در آخرت فقط افراد خاشع رستگار می‌شوند.
(۱) ظرفی نداریم که با آنچه در آن قرار داده می‌شود فراخ شود مگر (به جز) ظرف دانش.
(۲) دانش‌آموزان مسئله‌های ریاضی را به جز یک مسئله حل نکردند.
(۳) در جامعه به مردم به جز دروغگویان احترام گذاشته می‌شود. (عربی دوازدهم صفحه ۴۵)
۴۶. گزینه ۳ درست است.
سوال به دنبال حرفی است که به معنای باید است و قبل از فعل مضارع غایب یا متکلم می‌آید.
(۱) تَوَكَّلْ: فعل امر است نه حرف. (۲) اللَّهُ: برای خدا (۴) لِيَهْدِي: تا هدایت کند. (عربی یازدهم صفحه ۷۷)
۴۷. گزینه ۴ درست است.
رد سایر گزینه‌ها:
(۱) متضاد أخذنا: آتينا، أعطينا (۲) أسرى فعل است به معنای حرکت داد. (۳) متضاد أضاع: وَجَدَ (عربی یازدهم صفحه ۸۳)
۴۸. گزینه ۱ درست است.
كان فعل ناقص است که خبر خود را منصوب می‌کند. صحیح این عبارت می‌شود: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ أَسْوَةً حَسَنَةً لِلْعَالَمِينَ. (عربی یازدهم صفحه ۹۰)
۴۹. گزینه ۲ درست است.
مصدری که نوع فعل را بیان می‌کند، مفعول مطلق نوعی است و ما به دنبال مصدری هستیم که نوع فعل را بیان نکند.
(۱) نصيحة أبي (نوعی) (۳) نوما عميقا (نوعی) (۴) اكراما بالغا (نوعی) (عربی دوازدهم صفحه ۵۹)
۵۰. گزینه ۳ درست است.
رد سایر گزینه‌ها:
(۱) الأمطار باید الأظمار باشد. (۲) یری باید یسمع باشد. (۴) الخضراء باید الخضراوات باشد. (عربی دوازدهم صفحه ۶۴)

دین و زندگی

۵۱. گزینه ۱ درست است.
اگر رفتار ناپسند برخی افراد موجب تضییع حقوق معنوی دیگران شده باید فرد توبه‌کننده به جبران حقوق از دست‌رفته بپردازد. (ص ۱۰۱ - دوازدهم)

۵۲. گزینه ۱ درست است.
دو حيله شيطان برای دور کردن انسان از توبه عبارت‌اند از: ۱- ناامید کردن او از رحمت الهی ۲- به تأخیر انداختن توبه (ص ۹۸ و ۹۹ - دوازدهم)
۵۳. گزینه ۳ درست است.
خداوند متعال به حضرت داود (ع) فرمود: «ای داود اگر آنانی که از من روی گردان شده‌اند می‌دانستند چگونه انتظار آن‌ها را می‌کشم از شوق بازگشت به سوی من جان می‌دادند و وجودشان از محبت من از هم می‌گسست». (ص ۹۴ - دوازدهم)
۵۴. گزینه ۴ درست است.
رسول خدا (ص) می‌فرماید: کسی که از گناه توبه کرده، مانند کسی است که هیچ گناهی نکرده است. (ص ۹۶ - دوازدهم)
۵۵. گزینه ۲ درست است.
مسئولان باید، اقتصاد کشور را به‌گونه‌ای مدیریت کنند که سه هدف زیر محقق شود:
اول: استقلال اقتصادی و عدم سلطه و نفوذ بیگانگان، دوم: پیشروی به‌سوی عدالت و کاهش فاصله طبقاتی، سوم: حرکت به‌سوی آبادانی، درعین دوری از دنیازدگی (ص ۱۱۷ - دوازدهم)
۵۶. گزینه ۲ درست است.
قرآن کریم رمز سعادت و رستگاری را تزکیه نفس می‌داند. (ص ۱۰۸ - دوازدهم)
و پایه استوار و مستحکم زندگی باید به تقوا باشد. (ص ۱۱۰ - دوازدهم)
۵۷. گزینه ۱ درست است.
قرآن کریم در سوره اسراء آیه ۳۲ می‌فرماید: «به زنا نزدیک نشوید قطعاً آن عملی بسیار زشت و راهی ناپسند است.» (ص ۱۱۲ - دوازدهم)
۵۸. گزینه ۳ درست است.
علی (ع) می‌فرماید: خداوند رسول خویش محمد (ص) را زمانی فرستاد که مدتی از بعثت پیامبران پیشین می‌گذشت. (ص ۱۲۳ - دوازدهم)
۵۹. گزینه ۴ درست است.
علی (ع) می‌فرماید: شما مردم در آن زمان بدترین کیش و آیین را داشتید. (ص ۱۳۳ دوازدهم)
۶۰. گزینه ۴ درست است.
مردم از شیطان اطاعت می‌کردند و در راه او گام برمی‌داشتند. (ص ۱۳۳ - دوازدهم)
۶۱. گزینه ۱ درست است.
علی (ع) می‌فرماید: شما (مردم زمانه قبل از اسلام) آب تیره می‌نوشیدید و غذای ناگوار می‌خوردید ... (ص ۱۳۳ - دوازدهم)
۶۲. گزینه ۳ درست است.
پرستش منفی است و به پرستش کعبه در فرمایش حضرت امیر (ع) اشاره نشده است، اما پرستش خداوند متعال توسط برخی مردم از مضمون کلام ایشان قابل برداشت است. (ص ۱۳۳ - دوازدهم)
۶۳. گزینه ۱ درست است.
در پادشاهی ساسانی حدود یک درصد کل جمعیت آن روز همه چیز را در اختیار داشتند و بقیه مردم همانند بردگان از حقوق اولیه و اساسی خویش محروم بودند. (ص ۱۳۴ - دوازدهم)
۶۴. گزینه ۲ درست است.
پرستش منفی است و بی‌اعتنایی به آیین مسیحیت جزو دلایل به افول کشیده شدن امپراطوری روم نیست. (ص ۱۳۵ - دوازدهم)
۶۵. گزینه ۲ درست است.
خداوند در آیه ۱۱۲ سوره هود، پیامبر و جامعه مسلمانان را برای مسئولیت بزرگشان یعنی برقراری جامعه توحیدی و تمدن اسلامی به پایداری و استقامت امر می‌کند. (ص ۱۳۵ - دوازدهم)

۶۶. گزینه ۳ درست است.
به تدریج رفتارهای پیامبر (ص) و تنها دخترش فاطمه (س) جهت احیای ارزش‌های فراموش‌شده انسانی به بار نشست و فرو ریختن سنت‌های جاهلی آغاز شد. (ص ۱۳۷ - دوازدهم)
۶۷. گزینه ۴ درست است.
پرسش منفی است و زنان برتر جهان از نظر حضرت رسول اکرم (ص) عبارت‌اند از: حضرت مریم، حضرت آسیه، حضرت خدیجه و حضرت فاطمه (س) (ص ۱۳۷ - دوازدهم)
۶۸. گزینه ۳ درست است.
با توسعه سرزمین‌های اسلامی و شکل‌گیری حکومت‌هایی که دیگر پیامبر و یاران او را الگوی خود قرار نمی‌دادند، بار دیگر برخی از رفتارهای جاهلی نسبت به زن پدیدار شد. (ص ۱۳۷ - دوازدهم)
۶۹. گزینه ۲ درست است.
حق کار و مالکیت دسترنج زنان توسط آنان و برعهده نداشتن وظیفه هزینه خانواده، امکان هزینه کردن ثروت زنان در امور عام‌المنفعه را فراهم کرد. به همین جهت بسیاری از وقف‌های قدیمی ایران توسط بانوان شکل گرفته است. (ص ۱۳۷ - دوازدهم)
۷۰. گزینه ۲ درست است.
پرسش منفی است و برخورداری از بالاترین درجات زهد هرچند فی‌نفسه امری ارزنده است، ولی جزو شرایطی که امام صادق (ع) برای فقیهان بیان فرموده‌اند نیست. (ص ۱۷۳ - یازدهم)
۷۱. گزینه ۴ درست است.
برای شناخت فقیه واجد شرایط نیز باید تحقیق نماییم و یکی از راه‌های شناخت، پرسش از دو نفر عادل مورد اعتماد است که قدرت تشخیص داشته باشند. (ص ۱۷۴ - یازدهم)
۷۲. گزینه ۴ درست است.
پیامبران الهی برای تحقق این وعده الهی (پیروزی حق و باطل) از یک طرح الهی سخن گفته‌اند؛ روزی علی‌رغم میل ستمگران یک رهبر و ولی تعیین‌شده از جانب خدا ظهور کرده و حکومتی عادلانه در جهان تشکیل می‌دهد. (ص ۱۵۸ - یازدهم انسانی)
۷۳. گزینه ۲ درست است.
خداوند در آیه ۱۲۲ سوره توبه می‌فرماید: «و نمی‌شود که مؤمنان همگی اعزام شوند. پس چرا از هر گروهی، جمعی از آن‌ها اعزام نشوند تا دانش دین را بیاموزند.» (ص ۱۷۱ - یازدهم - انسانی)
۷۴. گزینه ۱ درست است.
از آثار اعتقاد به زنده بودن امام زمان (عج) و حضور ایشان در جامعه، استفاده مردم به صورت‌های گوناگون از هدایت‌ها و ولایت معنوی ایشان است. (ص ۱۵۹ - یازدهم)
۷۵. گزینه ۳ درست است.
پرسش منفی است و از بین رفتن معاصی و گناهان جزو اهداف مقدس پیامبران پس از ظهور نیست. هرچند آن انسان‌های ارجمند سعی و تلاش در کم شدن زمینه معاصی و گناهان دارند، ولی هیچ‌گاه بشر از دام گناهان رها نمی‌شود. (ص ۱۶۴ - ۱۶۵ - یازدهم)

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۱ درست است.
خداوند متعال به حکم اینکه تربیت‌کننده و پرورش‌دهنده جهانیان است و دارای بخشش نامتناهی است، به هر نوعی از انواع موجودات در حدی که برای آن موجود ممکن و شایسته است، لطف و عنایت دارد و موجودات را در مسیر کمالشان هدایت می‌کند. صفحه ۶۴ کتاب یازدهم

۵۲. گزینه ۱ درست است.

هدایت نوع اول، آن هدایتی است که خداوند با ایجاد و خلق قوا و استعدادهای لازم در یک موجود، امکان رسیدن به هدف را به‌طور طبیعی و ذاتی برای آن موجود فراهم می‌نماید. صفحه ۶۷ کتاب یازدهم

۵۳. گزینه ۳ درست است.

فعالیت‌های تدبیری به حکم آنکه به‌منظور دستیابی به یک سلسله اهداف دوردست صورت می‌گیرد، خواه‌ناخواه نیازمند به طرح و برنامه و روش و انتخاب وسیله برای وصول به مقصد است. صفحه ۶۹ کتاب یازدهم

۵۴. گزینه ۴ درست است.

نیاز انسان به یک مکتب، یعنی یک طرح جامع و هماهنگ و منسجم که هدف اصلی آن کمال انسان و تأمین سعادت همگانی است، ضروری است. صفحه ۷۰ کتاب یازدهم

۵۵. گزینه ۲ درست است.

تکامل علوم مختلف مستلزم تکامل قدرت اندیشه و تجربه و تکامل این دو، مستلزم گذشت زمان است. صفحه ۷۴ کتاب یازدهم

۵۶. گزینه ۲ درست است.

در تکامل فکر علمی، این حقیقت به‌صورتی خیلی روشن، ظاهر و بارز گشته است که هیچ رازی در جهان فیزیکی نیست که به راز دیگری در ورای خود منتهی نشود. همه بزرگراه‌های عقل و همه کوره‌راه‌های علوم نظری و فرضیات و حدسیات سرانجام به فضای بی‌پایانی منتهی می‌گردد که عقل بشر از ادراک اندازه آن قاصر است؛ «دل گرچه در این بادیه بسیار شتافت / یک موی ندانست، ولی موی شکافت»

باید توجه داشت که در شعر مورد نظر، اگرچه به شکافتن مو اشاره شده است، اما منظور از آن صرفاً پیشرفت‌های دقیق و روزافزون علم آدمی است. صفحه ۷۴ کتاب یازدهم

۵۷. گزینه ۱ درست است.

نیاز به خودآگاهی نیازی است برخاسته از عمق جان انسان و مادام که به این نیاز او پاسخ صحیح و واقعی داده نشود، بلای هستی‌سوز سرگستگی و تحیر گریبان وی را رها نخواهد ساخت. جوابگوی واقعی این نیاز کیست؟ حقیقت این است که انسان خود نمی‌تواند جوابگوی این نیاز باشد. ... درک کامل معنای وجود انسان در گرو شناسایی جهان و پی بردن به فلسفه حیات انسان، در گرو پی‌بردن به معنا و هدف حاکم بر تحولات و تغییرات جهان است. صفحه ۷۶ کتاب یازدهم

۵۸. گزینه ۳ درست است.

نگاهی به تفسیرها و توصیف‌هایی که به‌وسیله فیلسوفان و متفکران جامعه بشری از انسان ارائه شده است، نشان می‌دهد هر متفکری از آن جهت که انسان را از یک زاویه محدود و تنگ نظر کرده، تنها توانسته است به جزئی از ابعاد وجودی او پی ببرد و در نتیجه او را به‌گونه‌ای غیر از آنچه که دیگران تفسیر کرده‌اند، تفسیر کرده است. صفحه ۷۷ کتاب یازدهم

۵۹. گزینه ۴ درست است.

دانستیم که دانش بشری دارای دو نوع نقص و نارسایی است؛ نقص نسبی و نقص مطلق. با توجه به این دو نوع نقص، هر نظام فکری یا آیین عمل زندگی که منحصرأ متکی بر دانش بشری باشد، فاقد توانایی لازم برای حل همه مسائل مورد نیاز انسان خواهد بود. صفحه ۸۱ کتاب یازدهم

۶۰. گزینه ۴ درست است.

مطابق اصل هدایت عمومی، دستگاه عظیم خلقت این نیاز بزرگ را، یعنی نیازمندی به یک مکتب جامع و کامل را بدون جواب نگذاشته و از افقی مافوق عقل انسان، یعنی افق وحی و قانونگذاری الهی، خطوط اصلی این راه را مشخص کرده (اصل نبوت) و کار عقل و علم را حرکت در درون این خطوط اصلی قرار داده است. صفحه ۸۲ کتاب یازدهم

۶۱. گزینه ۱ درست است.

انسان از نظر ابعاد روحی و از نظر آنچه بعداً شخصیت انسانی او را می‌سازد، موجودی بالقوه است. یعنی بذر ارزش‌های انسانی در وجود او به‌صورت یک سلسله استعدادها نهفته است. صفحه ۹۰ کتاب یازدهم

۶۲. گزینه ۳ درست است.

هیچ عملی اگرچه بسیار جزئی و کوچک باشد، از بین نمی‌رود. رابطه جهان و انسان، رابطه عمل و عکس‌العمل است و جهان نسبت به نیک و بد انسان، بی‌تفاوت نیست. پاداش، کیفر، امداد و مکافات در همین جهان، علاوه بر آنچه در آخرت خواهد بود، وجود دارد. صفحه ۸۵ کتاب یازدهم

۶۳. گزینه ۱ درست است.

این اهداف و کمالات دارای سه خصوصیت مهم است: ۱- آن اهداف و کمالات واقعی است. ۲- خواسته فطری انسان است. ۳- دربرگیرنده همه نیازهای وجود انسان و رشددهنده و شکوفاکننده همه استعدادها و ارزش‌های روحانی اوست. صفحه ۹۱ کتاب یازدهم

۶۴. گزینه ۲ درست است.

تنها مکتب پیامبران به دلیل اطلاع بر تمامی استعدادهای انسان می‌تواند رشدی متعادل به انسان ببخشد و انسان را از یک بعدی شدن و رشدهای سرطانی موجود در مکاتب بشری نجات بخشد. صفحه ۹۳ کتاب یازدهم

۶۵. گزینه ۲ درست است.

انسان باایمان چون می‌داند که کیست، کجاست و به کجا می‌رود، لذا دچار پوچی و سرگستگی نیست. صفحه ۹۴ کتاب یازدهم

۶۶. گزینه ۳ درست است.

در معارف دینی از «عقل» به «پیامبر باطنی» تعبیر گردیده است. صفحه ۹۷ کتاب یازدهم

۶۷. گزینه ۴ درست است.

یک نظام تربیتی با ارائه هدف‌هایی که خواسته فطری و درونی انسان است، شوق حرکت و عشق به مقصد را در آدمی ایجاد می‌نماید. همچنین لازم است با ارائه الگوی انسان کامل در چهره یک مربی دلسوز، عشق و محبت را بین انسان و مربی خویش برقرار سازد تا مشکلات و سختی‌های راهی که مربی به آن دعوت می‌کند در پرتو عشق و محبت به‌راحتی و سهولت پشت سر گذاشته شود.

باید توجه داشت که سایر گزینه‌ها ارتباطی با «ایجاد جاذبه» ندارند. صفحه ۹۶ کتاب یازدهم

۶۸. گزینه ۳ درست است.

اگر نیروی عقل را به ناخدای کشتی حیات انسان تشبیه کنیم، آموزش‌های رسیده از طریق پیامبران نیز بسان قطب‌نمایی است که باید جهت حرکت را تعیین و با همکاری و مشارکت این دو، حرکت به‌سوی هدف زندگی صورت پذیرد. صفحه ۹۸ کتاب یازدهم

۶۹. گزینه ۲ درست است.

صفحات ۴۷ تا ۴۹ کتاب دوازدهم مطالعه شود.

۷۰. گزینه ۲ درست است.

چون خداوند حکیم است، لذا به‌طور قطع هر کاری از کارهای او هدفی داشته و بیهوده و عبث نیست. کار عبث به کاری گفته می‌شود که هدفی را دنبال نکند. صفحه ۵۵ کتاب دوازدهم

۷۱. گزینه ۴ درست است.

وقتی اعتقاد به عدل و معاد همراه با معرفت و بصیرت در دل‌های اهل ایمان جایگزین گردد و باور قلبی نسبت به جهان دیگر در میان انسان‌ها گسترش یابد، همین اعتقاد به‌تنهایی می‌تواند یک عامل مهم در جهت تعدیل اخلاق و کاهش خشونت‌ها و حتی از بین رفتن پاره‌ای تجاوزات ناشی از بی‌اعتدالی در روحيات انسان گردد. صفحه ۵۶ کتاب دوازدهم

۷۲. گزینه ۴ درست است.

در رؤیاهای راستین نه‌تنها خبر از وقوع حوادث داده می‌شود، بلکه حتی از جزئیات صحنه‌ها نیز پرده برداشته می‌شود و این امر به‌خصوص با توجه به کثرت و فراوانی آن، هرگز با معیارهای مادی قابل تفسیر نیست. صفحه ۵۹ کتاب دوازدهم

۷۳. گزینه ۲ درست است.

نوسازی و بازسازی به جنبه جسمانی انسان مربوط می‌شود و سایر گزینه‌ها مربوط به بعد روحانی انسان است. صفحه ۶۴ کتاب دوازدهم

۷۴. گزینه ۱ درست است.

توبه عبارت از پشیمانی قلبی از انجام گناه و تصمیم قاطع بر ترک آن و اقدام در جهت جبران آن است. صفحه ۶۸ کتاب دوازدهم

۷۵. گزینه ۳ درست است.

خالص گرداندن عمل برای خدا، کاری آسان نیست که بتوان بدون دقت و مراقبت کافی به آن دست یافت و لازمه آن گام نهادن در میدان مبارزه با نفس و تحمل مشکلات آن است. صفحه ۷۳ کتاب دوازدهم

انگلیسی

۷۶. گزینه ۱ درست است.

در ابتدای جمله فعل به صورت مصدر با to یا ing به کار می‌رود و نقش فاعلی را ایفاء می‌کند، یعنی در واقع فاعل جمله در نظر گرفته می‌شود و با فعل مفرد به کار می‌رود. برای مثال:

To learn (Learning) the words is important for them.

فعل مفرد فعل با to یا ing در نقش فاعل مفرد جمله

نکته دیگر در این سؤال این است که بعد از صفت مثل *easy, difficult* و غیره فعل به صورت مصدر با to به کار می‌رود.

۷۷. گزینه ۴ درست است.

جمله یک جمله شرطی نوع اول است که جمله *If* (جمله شرط) با زمان حال ساده همراه است و جمله دوم (جمله نتیجه شرط) آینده ساده (*may, can, will*) و غیره به همراه فعل اصلی ساده است.

۷۸. گزینه ۲ درست است.

در این سؤال کلمه ربطی *who* به معنی (که) برای توصیف انسان در حالت فاعلی به کار می‌رود. ضمیر موصولی ربطی *who* کلمه *people* را توصیف می‌کند. *Whom* در حالت مفعولی برای انسان به کار می‌رود. *Which* برای اسم اشیاء و حیوانات در حالت فاعلی و مفعولی به کار می‌رود.

... + فعل + *who* + اسم انسان

... + فعل + فاعل + *whom* + اسم انسان

... + (فعل + فاعل) یا فعل + *which* + اسم اشیاء یا حیوان

۷۹. گزینه ۳ درست است.

نکته گرامری در این سؤال مربوط به شرطی نوع دوم است. شرطی نوع دوم به همراه دو جمله است، یعنی جمله *If* یا جمله شرط همیشه گذشته ساده و جمله جواب شرط همیشه زمان آینده در گذشته ساده (*would, could, might* یا *might* به همراه فعل اصلی ساده) است. در واقع شرطی نوع دوم برای غیراحتمال یا غیرممکن بودن عمل را در زمان حال بیان می‌کند.

۸۰. گزینه ۱ درست است.

اکثریت مردم به کیفیت خدماتی که دریافت می‌کنند زمانی که در هتل پنج ستاره ما اقامت می‌کنند، راضی هستند. به همین علت است که ما معمولاً تعداد زیادی جهانگرد یا مسافر داریم که بار دوم یا سوم می‌آیند.

(۱) راضی (۲) ترسیده، وحشت زده (۳) گیج شده (۴) کسل، بی حال

۸۱. گزینه ۳ درست است.

ایران در سراسر دنیا یک کشور بی نظیر است زیرا که آن یک تاریخچه ۵ هزارساله آثار هنری و صنایع دستی از جمله سفالگری، نقاشی، خوشنویسی و غیره را دارد.

(۱) معروف / ساختن (۲) وسیع، گسترده / جمع آوری کردن

(۳) بی نظیر / از جمله، برای مثال، شامل (۴) تزئینی / از جمله

۸۲. گزینه ۴ درست است.

موفقیت شما به کار سخت و اعتماد به نفس شما بستگی دارد. به عبارت دیگر، اگر تلاش نکنید که در حد کافی سخت کار کنید یا اینکه به خود اعتماد نداشته باشید، موفق نخواهید بود.

۸۳. (۱) ترک کردن، رها کردن (۲) مراقبت کردن (۳) ادامه دادن (۴) بستگی داشتن
گزینه ۲ درست است.
فرش‌ها و قالیچه‌های ایرانی در دنیا معروف هستند زیرا آن‌ها زیبا و جذاب هستند و همچنین ارزشهای اخلاقی و اجتماعی مردم ایران و زیبایی طبیعی این کشور پهناور و وسیع را منعکس می‌نمایند.
- (۱) توسعه دادن / ماهر (۲) منعکس کردن / پهناور و وسیع
(۳) تجربه کردن / تزئینی یا زینتی (۴) جمع‌آوری کردن / وسیع
گزینه ۳ درست است.
۸۴. هدف آموزش و پرورش اساساً این است که دانش‌آموزان را آماده کند تا اشخاص مهم و مؤثری در زندگی خودشان باشند.
(۱) ناگهانی (۲) فوراً (۳) اساساً، اصولاً (۴) به‌طور واضح و روشن
گزینه ۴ درست است.
- آیا می‌دانید که اقیانوس‌ها خیلی بزرگ‌تر از دریاچه‌ها هستند؟
(۱) کشف کردن (۲) انتقال دادن
(۳) جمع‌آوری کردن (۴) احاطه کردن، محاصره کردن
گزینه ۱ درست است.
۸۶. آن مرد صاحب دو هتل عظیم یا بسیار بزرگ در تهران است و اکثر اوقات غذاهای متنوعی برای جهانگردان یا مسافران پذیرایی می‌شود. به همین علت است که جهانگردان زیادی مایل هستند بارها به آنجا بیایند و اقامت کنند.
(۱) خیلی بزرگ، عظیم / متنوعی، تعداد گوناگون (۲) مؤثر / مقدار
(۳) نادر، کمیاب / دامنه، وسعت (۴) ضروری / متنوعی
گزینه ۳ درست است.
۸۷. این ضرب‌المثل «کار نیکو کردن از پر کردن است» گفته می‌شود تا شخصی را تشویق کند کاری را مکرراً یا چندین بار انجام دهد تا اینکه بتواند یاد بگیرد تا آن را خیلی خوب انجام دهد.
(۱) نامبرده رنج گنج میسر نمی‌شود. (۲) باد آورده را باد می‌برد.
(۳) کار نیکو کردن از پر کردن است. (۴) دو صد گفته چون نیم کردار نیست.
گزینه ۲ درست است.
۸۸. (۱) روشن، واضح (۲) خاص، مخصوص (۳) ارزشمند (۴) ماهر
گزینه ۴ درست است.
۸۹. (۱) علاقمند (۲) شگفت‌زده (۳) مرتبط (۴) محدود
گزینه ۱ درست است.
۹۰. (۱) توضیح دادن (۲) جمع‌آوری کردن (۳) بدست آوردن (۴) ارتباط برقرار کردن
گزینه ۱ درست است.
۹۱. (۱) عنصر، بخش، قسمت (۲) تنوع، گونه (۳) محصول (۴) قدرت، نیرو
گزینه ۲ درست است.
۹۲. (۱) قدردانی کردن (۲) ارتباط برقرار کردن (۳) محافظت کردن (۴) نابود کردن
گزینه ۴ درست است.
۹۳. کدام‌یک از موارد زیر اساساً به متن مرتبط است؟
- کجای دیگر این منظومه شمسی احتمال حیات وجود دارد.
گزینه ۱ درست است.
۹۴. از چهار قمر سیاره مشتری (ژوپیتر)، کدامیک دورترین قمر به این سیاره است؟
- کالیستو

۹۵. گزینه ۳ درست است.

کلمه bet (شرط، گزینه) که در متن خط کشیده شده است به وسیله کلمه داوطلب قابل جایگزین کردن است.

۹۶. گزینه ۲ درست است.

چرا نویسنده متن کلمه اقیانوس به در پاراگراف ۳ اشاره می کند؟

- تا به ما حس بهتری از اشکال حیات ممکن در روی قمر سیاره مشتری را بدهد که شبیه چه چیزی است.

۹۷. گزینه ۱ درست است.

هدف سمبل یا نماد چیست؟

- آن یک ایده، مقصود یا ارتباط یا رابطه را نشان می دهد.

۹۸. گزینه ۲ درست است.

سمبل یا نماد عقاب کچل در پرچم آمریکا استقلال، قدرت و آزادی ایالات متحده را نشان می دهد.

۹۹. گزینه ۳ درست است.

معروف ترین نماد آمریکا به مجسمه آزادی اختصاص دارد که یک رابطه صمیمی را بین کشور آمریکا و فرانسه را نشان می دهد.

۱۰۰. گزینه ۴ درست است.

نزدیک ترین معنی کلمه recognize (به رسمیت شناختن) که در متن زیر آن خط کشیده شده است برابر با ----- است.

- به طور رسمی قبول کردن یا به رسمیت شناختن

ریاضی و آمار

۱۰۱. گزینه ۴ درست است.

شعاع دایره ها باید متناسب با جذر مقادیر سوم در نظر گرفته شود تا اختلاف ظاهری اندازه دایره ها غیرواقعی و گمراه کننده

نباشد. زیرا مساحت دایره متناسب با توان دوم شعاع دایره است.

۱۰۲. گزینه ۳ درست است.

۲, ۸, ۱۰, ۱۰, ۱۱, ۱۲, ۱۲, ۱۲, ۱۳, ۱۴, ۱۴, ۱۴, ۱۴, ۱۴, ۱۵, ۱۵, ۱۵, ۱۶, ۱۶, ۱۶, ۱۶, ۱۶, ۱۷, ۱۷, ۱۷, ۱۸, ۱۸, ۱۹, ۲۰

چارک سوم میانه چارک اول

دامنه تغییرات = ۲۰ - ۲ = ۱۸

دامنه میان چارکی = ۱۷ - ۱۲ = ۵

۱۸ - ۵ = ۱۳

۱۰۳. گزینه ۲ درست است.

مقدار یک متغیر برای یک مشاهده = $\frac{1}{8} \times 100 = 12.5$ = اندازه مقدار، روی شعاع مربوط به آن بیشینه آن متغیر به ازای همه مشاهده ها

۱۰۴. گزینه ۱ درست است.

گزاره $p \Rightarrow q \vee r$

عکس نقیض $\sim (q \vee r) \Rightarrow \sim p$

$(\sim q \wedge \sim r) \Rightarrow \sim p$

۱۰۵. گزینه ۴ درست است.

$(\sim p \vee q) \equiv p \Rightarrow q \equiv \sim q \Rightarrow \sim p \not\equiv \sim q \Rightarrow p$

۱۰۶. گزینه ۲ درست است.

همواره درست است $p \Rightarrow (p \vee q)$

همواره درست است $[(p \Rightarrow q) \vee (\sim q \Rightarrow p)] \vee [p \Rightarrow (p \vee q)]$

۱۰۷. گزینه ۳ درست است.

$p \Rightarrow (q \Rightarrow r) \equiv \sim p \vee (\sim q \vee r) \equiv (\sim p \vee \sim q) \vee r \equiv (p \wedge q) \vee r \equiv (p \wedge q) \Rightarrow r$

p	q	r	$q \Rightarrow r$	$p \Rightarrow (q \Rightarrow r)$	$(p \wedge q)$	$(p \wedge q) \Rightarrow r$
د	د	د	د	د	د	د
د	د	ن	ن	ن	د	ن
د	ن	د	د	د	ن	د
د	ن	ن	د	د	ن	د
ن	د	د	د	د	ن	د
ن	د	ن	ن	د	ن	د
ن	ن	د	د	د	ن	د
ن	ن	ن	د	د	ن	د

یا:

۱۰۸. گزینه ۱ درست است.

$$\sim (s \Rightarrow \sim r) \text{ درست} \rightarrow s \Rightarrow \sim r \text{ نادرست} \rightarrow \begin{cases} s & \text{درست} \\ \sim r & \text{نادرست} \end{cases}$$

در نتیجه: r درست

$$\sim q \Leftrightarrow r \text{ درست} \xrightarrow{r \text{ درست}} \sim q \text{ درست} \rightarrow q \text{ نادرست}$$

$$p \Leftrightarrow q \text{ درست} \xrightarrow{q \text{ نادرست}} p \text{ نادرست}$$

$$s \wedge r \text{ درست} \quad \text{در نتیجه:}$$

۱۰۹. گزینه ۲ درست است.

d: اختلاف مشترک

$$a - d + a + a + d = 27 \Rightarrow 3a = 27 \Rightarrow a = 9 \quad \text{جمله وسط}$$

$$(a - d).a.(a + d) = 9(81 - d^2) = 153 \Rightarrow 81 - d^2 = 17$$

$$d^2 = 81 - 17 = 64 \Rightarrow d = \pm 8$$

۱۱۰. گزینه ۳ درست است.

$$s_1 = \frac{1(3+4)}{2} = \frac{7}{2} = a_1 \quad \Rightarrow a_2 = 10 - \frac{7}{2} = \frac{13}{2}$$

$$s_2 = \frac{2(6+4)}{2} = 10 = a_1 + a_2$$

$$d = \frac{13}{2} - \frac{7}{2} = 3$$

$$a_{10} = \frac{7}{2} + 9 \times 3 = \frac{61}{2} = 30,5$$

$$s_{10} = \frac{10(30+4)}{2} = 170$$

$$170 - 30,5 = 139,5$$

۱۱۱. گزینه ۴ درست است.

راه حل اول:

k مقدار جملات وسط

n تعداد جملات

$$s_n = n.k$$

$$s_n = 71 \times 50 = 3550$$

راه حل دوم:

$$\text{جمله وسط} = a_{36} = 50$$

$$a_1 + 35d = 50$$

$$S_n = \frac{71}{2} [2a_1 + 70d] = \frac{71}{2} [2(a_1 + 35d)] = 71 \times 50 = 3550$$

۱۱۲. گزینه ۱ درست است.

$$a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n = 16(a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n) \Rightarrow a_n = 16$$

$$a_n = a_1 q^{n-1} = 16 \Rightarrow \frac{a_n}{q} = 32 \Rightarrow \frac{16}{q} = 32 \Rightarrow q = \frac{1}{2} \Rightarrow a_1 = \frac{a_n}{q^{n-1}} = \frac{16}{\left(\frac{1}{2}\right)^{11}} = 2^{11}$$

$$S_n = \frac{a_1(1-q^n)}{1-q} = \frac{2^{11}(1-(\frac{1}{2})^{11})}{1-\frac{1}{2}} = \frac{2^{12} \times 255}{2^1} = 16 \times 255 = 4080$$

۱۱۳. گزینه ۳ درست است.

$$a \cdot aq \cdot aq^2 = 1$$

$$a^3 q^3 = 1 \Rightarrow aq = 1 \quad \text{جمله دوم}$$

$$aq + aq^2 = aq(1+q) = 13 \Rightarrow 1(1+q) = 13 \Rightarrow q = 12 \quad \text{نسبت مشترک}$$

$$a = \frac{1}{12} \quad \text{جمله اول}$$

$$a + q = \frac{1}{12} + 12 = \frac{145}{12}$$

۱۱۴. گزینه ۴ درست است.

$$\frac{9}{8}, \dots, \dots, \dots, \frac{2}{9}$$

$$b^2 = -\frac{9}{8} \times -\frac{2}{9} = \frac{1}{4} \Rightarrow b = \pm \frac{1}{2} \Rightarrow b = -\frac{1}{2} \quad \text{قابل قبول}$$

$$r = \sqrt[3+1]{\frac{\frac{2}{9}}{\frac{9}{8}}} = \sqrt[4]{\frac{16}{81}} = \frac{2}{3}$$

$$a = -\frac{9}{8} \times \frac{2}{3} = -\frac{3}{4}, \quad b = -\frac{1}{2}, \quad c = -\frac{1}{3}$$

$$a + b + c = -\frac{3}{4} - \frac{1}{2} - \frac{1}{3} = \frac{-9-6-4}{12} = \frac{-19}{12}$$

۱۱۵. گزینه ۱ درست است.

$$\left(\frac{1}{6\sqrt{6}}\right)^2 = 6^{a+1} \cdot 6^b = 6^{a+b+1}$$

$$\frac{1}{216} = \left(\frac{1}{6}\right)^2 = 6^{-3} = 6^{a+b+1} \Rightarrow a + b + 1 = -3 \Rightarrow a + b = -4$$

$$b \text{ و } a \text{ میان دو عدد حسابی} = \frac{a+b}{2} = \frac{-4}{2} = -2$$

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۲ درست است.

الف- در زمان‌های گذشته عواملی مانع رشد و توسعه تجارت بین‌المللی به شکل امروزی می‌شد. یکی از این عوامل هزینه‌های بالای تجارت بود. دو دلیل ۱- نبود وسایل حمل‌ونقل ۲- نبود راه‌های مناسب منجر به هزینه‌های بالای تجارت می‌شد. (صفحه ۱۱۱ کتاب درسی)

ب- در اقتصاد ایران، در ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی و با آغاز جنگ تحمیلی (که با حمایت قدرت‌های بزرگ جهانی شکل گرفت) و نیز محاصره اقتصادی، دولت به ناچار حضور بیش از اندازه در اقتصاد پیدا کرد. (صفحه ۱۲۳ کتاب درسی)

ج- اقتصاد مقاومتی، اقتصادی است پیشرفته، مردمی و دانش‌بنیان که در برابر تهدیدات و تکانه‌های داخلی و بیرونی آسیب‌ناپذیر است و با اتکاء به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی (و نه خارجی که در گزینه ۳ آمده است) و با استفاده از فرصت‌های بیرونی (و نه درونی که در گزینه ۳ آمده است) نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع می‌کند. (صفحه ۱۴۱ کتاب درسی)

(بخش ۵، فصل ۱، موانع گسترش تجارت بین‌المللی در گذشته - فصل ۲، دولتی شدن اقتصاد ایران - فصل ۳، اقتصاد مقاومتی)

۱۱۷. گزینه ۴ درست است.

الف- در اغلب کشورهای توسعه‌یافته، پیشرفت‌ها به بهای تخریب شدید محیط زیست بوده است. در حالی که در توسعه پایدار، جریان توسعه و رشد اقتصادی باید به گونه‌ای سازماندهی شود که به محیط زیست آسیبی وارد نشود و همراه تخریب محیط زیست نباشد. (صفحه ۱۳۲ کتاب درسی)

ب- براساس اصل ۵۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، کلیه دریافت‌های دولت در حساب‌های خزانه‌داری کل متمرکز می‌شود و همه پرداخت‌ها در حدود اعتبارات مصوب به موجب قانون انجام می‌شود. (صفحه ۱۰۰ کتاب درسی)

ج- بانک جهانی، صندوق بین‌المللی پول (IMF) و سازمان تجارت جهانی (WTO) از مهم‌ترین سازمان‌های تأثیرگذار بر اقتصاد کشورها و اقتصاد جهانی است. (صفحه ۱۲۳ کتاب درسی) - (بخش ۴، فصل ۲، خزانه‌داری - بخش ۵، فصل ۱، اتحادیه‌های اقتصادی و سازمان‌های بین‌المللی - فصل ۲، اصل ۵۰ - توسعه پایدار)

۱۱۸. گزینه ۳ درست است.

اقتصاددانان معتقدند که کالاهای ضروری مثل دارو، غذا، محصولات کشاورزی، حوزه انرژی (مثل نفت، هسته‌ای و انرژی‌های نو)، صنایع نظامی و دفاعی که موجبات بهانه‌جویی و سلطه دشمن یا رقیب را به وجود می‌آورند و یا منجر به وابستگی کشور می‌شوند، باید بدون توجه به میزان سود، هزینه و بازار و تولید شوند. این «محصولات راهبردی» منجر به شکل‌گیری «مزیت نسبی راهبردی» در اقتصاد می‌شوند. (صفحه ۱۱۷ کتاب درسی) - (بخش ۵، فصل ۱ - محصولات راهبردی)

۱۱۹. گزینه ۱ درست است.

الف- نادرست است، زیرا در چارچوب اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی، ۲۵٪ از اقتصاد کشور به بخش تعاونی سپرده می‌شود. (صفحه ۹۷ کتاب درسی)

ب- درست است، زیرا سرمایه‌گذاری‌های دولتی، اغلب اهداف اجتماعی و ملی دارند. (صفحه ۱۰۱ کتاب درسی)

ج- درست است، زیرا در روابط اقتصادی بین‌المللی، حرکت سرمایه و عوامل تولید و جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی، باعث می‌شود که نه تنها پس‌اندازهای داخلی بلکه پس‌اندازهای کشورهای دیگر نیز در جهت رشد و افزایش کارخانه‌ها و بخش‌های تولیدی داخلی به کار گرفته شوند. (صفحه ۱۱۶ کتاب درسی)

د- نادرست است، زیرا رشد اقتصادی بیش از اینکه به رشد سرمایه‌های فیزیکی وابسته باشد، بهتر است بر رشد توانمندی (سرمایه انسانی) و ارتقاء قدرت تولیدی عموم مردم استوار باشد. (صفحه ۱۴۲ کتاب درسی)

ه- نادرست است، زیرا بالا بردن سطح دانش در تولید کالاها و خدمات و ایجاد ارزش افزوده بالا، از ویژگی‌های اقتصاد دانش‌بنیان است و نه مردمی. (صفحه ۱۴۲ کتاب درسی) - (بخش ۴، فصل ۱ - نظر اقتصاددانان درباره نقش دولت در اقتصاد - فصل ۲، درآمد‌های دولت - بخش ۵، فصل ۱ - مبادلات بین‌المللی در بازارهای نیروی کار و سرمایه، فصل ۳ - اقتصاد مردمی - اقتصاد دانش‌بنیان)

۱۲۰. گزینه ۳ درست است.

یکی از ابزارهای جنگ اقتصادی «تحریم اقتصادی» است. تحریم‌ها هزینه‌هایی را به کشور تحریم‌شونده، تحمیل می‌کند، ولی موجب می‌شود که کشور تحریم‌شونده با اتکاء به نیروهای داخلی به تولید دست بزند و مزیت‌های اقتصادی و رقابتی کسب کند. با اجرای این سیاست اقتصاد درون‌زا تحقق می‌یابد. (صفحه ۱۲۱ کتاب درسی) - (بخش ۵، فصل ۱ - تحریم اقتصادی)

۱۲۱. گزینه ۲ درست است.

الف - «احیاء مزیت‌های بالقوه» و «خلق مزیت‌های اقتصادی جدید» می‌تواند کشورها را از مسیر عقب‌ماندگی قبلی برهاند. به همین دلیل بسیاری از منابع ثروت و موفقیت کشورهای پیشرفته، ناشی از مزیت‌هایی است که تا چند قرن پیش فاقد آن‌ها بوده‌اند و اکنون دارای آن هستند (صفحه ۱۱۸ کتاب درسی)

ب- اصل مزیت نسبی موجب تخصیص و تقسیم کار بین‌المللی را فراهم می‌کند. (صفحه ۱۱۵ کتاب درسی) - (بخش ۵، فصل ۱ - منافع تجارت بین‌المللی - احیاء و خلق مزیت اقتصادی)

۱۲۲. گزینه ۱ درست است.

ریال $3,600 = 6\% \times 60,000$: مالیات پرداختی آقای علیزاده - الف

ریال $6,800 = 8\% \times 85,000$: مالیات پرداختی آقای رجایی

ریال $10,400 = 3,600 + 6,800$: مجموع مالیات پرداختی آقای رجایی و علیزاده

ریال $56,400 = 60,000 - 3,600$: خالص درآمد ماهانه آقای علیزاده - ب

ریال $78,200 = 85,000 - 6,800$: خالص درآمد ماهانه آقای رجایی

ریال $134,600 = 56,400 + 78,200$: مجموع خالص درآمد ماهانه آقای علیزاده و آقای رجایی

(صفحه ۱۰۵ کتاب درسی) - (بخش ۴، فصل ۲ - انواع نرخ‌های مالیاتی)

۱۲۳. گزینه ۴ درست است.

کشورهایی که می‌خواهند به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک‌تر شوند، معمولاً اقدامات زیر را انجام می‌دهند:
 ۱- گوناگون کردن راه‌های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی ۲- فاصله گرفتن از وضعیت تک محصولی و یا خلق مزیت‌های اقتصادی جدید، تا امکان تأمین بعضی از نیازها در داخل فراهم شود ۳- توجه بیشتر به علم و اقتصاد دانش‌بنیان. بنابراین ایجاد چرخه خلق ارزش حتی در مورد کالاهای غیرمزیتی با هدف ایجاد اشتغال عوامل تولید در کوتاه‌مدت، از اقدامات رسیدن به استقلال و استحکام اقتصادی نیست. (صفحه ۱۲۰ کتاب درسی) - (بخش ۵، فصل ۱ - شکنندگی و آسیب‌پذیری اقتصادی)

۱۲۴. گزینه ۲ درست است.

الف - گاهی «بخش خصوصی» به دلیل عدم اطمینان از سودآوری، نیاز به سرمایه اولیه بالا یا عوامل دیگر حاضر به سرمایه‌گذاری در تولید برخی از کالاها و خدمات مورد نیاز مردم نیست. در این حالت دولت ناچار به سرمایه‌گذاری می‌شود. امنیت عمومی، آموزش و پرورش و بعضی از شاخه‌های صنعت مانند فولاد از این نوع هستند. (صفحه ۹۳ کتاب درسی)

ب- دولت‌ها در کوتاه‌مدت برای کنترل و کاهش نوسانات اقتصادی متغیرهای کلانی مانند اشتغال، تورم و رشد، سیاست‌هایی را اعمال می‌کنند که به آن‌ها سیاست‌های «تثبیت اقتصادی» گفته می‌شود. (صفحه ۹۴ کتاب درسی) - (بخش ۴، فصل ۱ - منظور از دخالت دولت در اقتصاد - سیاست‌های اقتصادی دولت)

۱۲۵. گزینه ۴ درست است.

اگر کشوری محصولی را با هزینه تمام شده بالا و کیفیت کم تولید کند، با حمایت دولت یا مصرف‌کنندگان از آن (خرید کالای ملی) می‌تواند به مزیت برسد. البته این حمایت‌ها باید مشروط، گام به گام و در محدوده زمانی معین باشند.

اگر کشوری به دلیل محدودیت‌های طبیعی، مزیت اقتصادی نداشته باشد، با پیشرفت در علم و فناوری و حمایت دولت و مردم از «صنایع نوزاد» و «صنایع گلخانه‌ای» می‌تواند به مزیت اقتصادی برسد. (صفحه ۱۱۸ کتاب درسی) - (بخش ۵، فصل ۱ - حمایت از صنایع نوزاد و گلخانه‌ای)

۱۲۶. گزینه ۱ درست است.

الف- تحریم‌های اقتصادی به دو دسته ۱- تحریم تجاری ۲- تحریم مالی تقسیم می‌شوند. مانع‌تراشی در مقابل بیمه‌ها از جمله تحریم‌های مالی است و مانع‌تراشی در مقابل صادرات و واردات عوامل تولیدمثل سرمایه از جمله تحریم‌های تجاری است.
ب- در گذشته تحریم‌های تجاری بیشتر از تحریم‌های مالی رایج بوده است. (صفحه ۱۲۱ کتاب درسی) - (بخش ۵، فصل ۱- تحریم اقتصادی)

۱۲۷. گزینه ۳ درست است.

تمام گزینه‌ها به جزء گزینه ۳ از منافع تجارت بین‌المللی برای اقتصاد کشورها محسوب می‌شود. تجارت بین‌المللی باعث می‌شود مصرف‌کنندگان از طریق صادرات کالاها به خارج، ارز مورد نیاز برای پرداخت کالاهای وارداتی ضروری را به‌دست آورند که در گزینه ۳، این مورد برای تولیدکنندگان و در زمینه واردات مواد اولیه و عوامل تولید ذکر شده است. در نتیجه نادرست است. (صفحه ۱۱۵ و ۱۱۶ کتاب درسی) - (بخش ۵، فصل ۱- منافع تجارت بین‌المللی)

۱۲۸. گزینه ۴ درست است.

الف- قانون مالیات به‌وسیله نمایندگان مجلس وضع می‌شود و در صورتی که عدالت مالیاتی مورد توجه قرار گیرد، مالیات یکی از ابزارهای مؤثر در رفع نابرابری‌های اقتصادی - اجتماعی است. (صفحه ۱۰۲ کتاب درسی)
ب- در حکومت پهلوی، اجرای برنامه موسوم به انقلاب سفید، آخرین لطمه را بر بدنه کشاورزی و اقتصاد روستایی ایران زد و بر بیماری اقتصاد ایران افزود. (صفحه ۱۲۷ کتاب درسی) - (بخش ۴، فصل ۲ - درآمد‌های دولت، بخش ۵، فصل ۲ - اقتصاد ایران از ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷)

۱۲۹. گزینه ۱ درست است.

در مرحله اجرای بودجه، پس از تصویب بودجه در مجلس شورای اسلامی، اعتبارات هریک از سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی در محدوده بودجه مصوب تخصیص می‌یابد. در نتیجه این قسمت از مراحل تصویب بودجه است و نه نظارت بر اجرای آن. (صفحه ۱۰۰ کتاب درسی) - (بخش ۴، فصل ۲ - بودجه از آغاز تا انجام)

۱۳۰. گزینه ۲ درست است.

الف- براساس مقدمه قانون اساسی در تحکیم بنیان‌های اقتصادی، اصل رفع نیازهای انسان در جریان رشد و تکامل او است. بنابراین، هدف تنها رفع نیازهای انسان نیست. این ویژگی نظام‌های اقتصادی غیراسلامی است. در صورتی که در مقدمه قانون اساسی جمهوری اسلامی، رشد و تکامل انسان نیز هدف است. سایر گزینه‌ها درست هستند. (صفحه ۱۲۹ کتاب درسی)
ب- اصل ۴۴ قانون اساسی با تعیین سه بخش مهم اقتصاد، گستره فعالیت آنها را مشخص می‌کند. مالکیت در این سه بخش تا زمانی که با اصول دیگر این فصل (چهارم) مطابق باشد و از محدوده قوانین اسلام خارج نشود و موجب رشد و توسعه اقتصادی کشور گردد و مایه زیان نباشد، مورد حمایت قانون جمهوری اسلامی است. (صفحه ۱۳۰ کتاب درسی)
(بخش ۵، فصل ۲ - اقتصاد در قانون اساسی - مقدمه قانون اساسی - اصل ۴۴: محدوده فعالیت بخش‌های اقتصادی)

علوم و فنون ادبی

۱۳۱. گزینه ۲ درست است.

اصلاح موارد نادرست:

(۱) عرفان ← اندرز (شاعران این سبک با آموزه‌های سنتی عرفانی در تضاد بودند).

(۳) اواخر ← اوایل

(۴) شعر این سبک، از حوزه تصرف شاعران با سواد و آگاه به فنون ادب خارج شد و در دسترس عامه قرار گرفت.

۱۳۲. گزینه ۱ درست است.

اصلاح گزینه‌های نادرست:

(۲) ردیف‌های طولانی و ناخوش‌آهنگ ← ردیف‌های طولانی و خوش‌آهنگ

(۳) «بدیع» کمتر و «بیان» بیشتر استفاده شده است. ← بدیع و بیان، جز به صورت طبیعی و تصادفی کمتر استفاده شده است.

(۴) دو بیتی گو ← تک بیتی گو

۱۳۳. گزینه ۳ درست است.

اصلاح چهار مورد خطا:

دارد ← ندارد * سادگی ← تصنع و تکلف * کمتر ← بیشتر * کاهش ← رواج

۱۳۴. گزینه ۴ درست است.

شکل درست گزینه پاسخ:

دیباچه آثاری مثل «شرفنامه» بدلیسی و «عیار دانش» به نثر مصنوع است.

(توجه: آثار نامبرده در گزینه پاسخ از نمونه‌های معروف نثر بینابین است.)

۱۳۵. گزینه ۳ درست است.

مورد (ج) از ویژگی‌های ادبی شعر سبک بیداری و مورد (ه) مربوط به ویژگی ادبی نثر ادبیات معاصر است.

۱۳۶. گزینه ۱ درست است.

مورد خطا: «خرافات» باید حذف شود و به جای آن «ستیز با خرافات» درست است.

۱۳۷. گزینه ۲ درست است.

موارد «ب - ه» به ترتیب مربوط به «سطح فکری نثر انقلاب اسلامی» - «سطح ادبی شعر ادبیات معاصر» هستند.

۱۳۸. گزینه ۴ درست است.

توضیح بعضی موارد:

(۱) موارد این گزینه تماماً آشکار است.

(۲) ترکیب‌سازی: معنی دریا شدن - جرئت فردا شدن * مفاهیم انتزاعی: آب - دریا - شب - فردا (با استفاده از کاربرد نماد به ترتیب، جریان انقلابی - اتحاد - ظلم - انقلاب و بیداری)

(۳) واژگان فارسی «گم - زمین - شانه - بهار ...» و اسوه انقلابی «امام خمینی»

(۴) عدم کاربرد واژه کهن در بیت محسوس است.

۱۳۹. گزینه ۴ درست است.

بررسی استعاره‌های هر بیت:

(۱) «سنبل - ظلمات» استعاره مصرّحه برای زلف یار * «چشمه آفتاب» استعاره مصرّحه برای رخسار

(۲) «دل - مژگان - چشم» همه استعاره و جان‌بخشی دارند.

(۳) «صنوبر - گل» به ترتیب استعاره مصرّحه برای «محبوب - اشک»

(۴) «ترگس» استعاره مصرّحه برای «چشم» و در عین حال جان‌بخشی نیز دارد.

۱۴۰. گزینه ۱ درست است.

بررسی آرایه‌های خواسته شده:

(۱) تشبیه فشرده اضافی: طرب‌نامه / طرب‌نامه عشق * اضافه استعاری: سر اسباب / اسباب دل

(۲) تشبیه فشرده اضافی: مهر رخ

(۳) اضافه استعاری: دست تصرف

(۴) اضافه استعاری: تبسم گل

۱۴۱. گزینه ۲ درست است.

بررسی استعاره‌ها:

(۱) مکنیه: «نسیم سحر» که جان‌بخشی هم دارد. * «مه عاشق‌کش» استعاره مصرّحه برای یار

(۲) مکنیه: «فقر و قناعت» (آبروی فقر و قناعت که جان‌بخشی هم دارند)

(۳) مکنیه: «عقل - دل» که جان‌بخشی هم شده‌اند. * «سلسله مشکین» استعاره مصرّحه برای «زلف»

(۴) مصرّحه: «قدح باده - آینه» هر دو استعاره مصرّحه برای «دل» هستند.

۱۴۲. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

- ۱) کنایه: «گل بی‌خار» کنایه از آسایش بدون رنج * مجاز: «چمن» مجازاً «گلستان»
- ۲) کنایه: «دلکش - بردوز» به ترتیب کنایه از فریبنده - بنبد *
- مجاز: «چشم - سر» به ترتیب مجازاً «نگاه - فکر» (چشم از او بردوز - در سر نمی‌گیرد)
- ۳) کنایه: «کار بسته - گره‌گشا» به ترتیب کنایه از «مشکل - مشکل‌گشا»
- ۴) کنایه: «دری گشودن» کنایه از فراخی و آسایش * مجاز «سر» مجازاً «وجود»

۱۴۳. گزینه ۱ درست است.

بررسی آرایه‌های خواسته‌شده در هر بیت:

- ۱) صحبت از محبوب زیارویی چون بت است که با سنبل زلف خود بر چهره نقاب کشیده است و رخسار چون بهار (تشبیه) او خطی از موهای تازه‌رسته و فرمان ریختن خون ارغوان را در خود دارد (ایهام در «خط»). از طرفی سرخی ارغوان به دلیل حکم قتل او به سبب رقابت با معشوق است. (حسن تعلیل)
- ۲) ایهام تناسب: «پایه» به دو معنی ۱- «عمق که با بحر» تناسب دارد، ولی در بیت کاربرد ندارد. ۲- مرتبه و منزلت که مورد نظر است. بیت فاقد آرایه‌های خواسته‌شده است. («پادشه بحر» همان «تورانشاه» است.)
- ۳) هنگامی که شاه منصور همانند آفتاب تابان طلوع کرد (تشبیه) و تنها بر صفوف دشمنان زد، از شمشیر برآش نور پیروزی پدیدار شد و همان‌طور که با طلوع خورشید ستاره‌ها محو می‌شوند، دشمنان او نیز نابود شدند. (تابش خورشید باعث سوختن ستاره‌ها و نابودی آن‌هاست: حسن تعلیل). بیت فاقد ایهام است.
- ۴) ایهام: «قلب» به دو معنی ۱- دل، عضوی از بدن ۲- میان و مرکز لشکر. بیت فاقد تشبیه و حسن تعلیل است.

۱۴۴. گزینه ۲ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

- ۱) حسن تعلیل: از آنجا که ماه روشنی خود را از محبوبم گرفته، خورشید به دلیل شرمش (وحسادتش) غروب کرده است. * استعاره: «ماه - خورشید» هر دو استعاره و جان‌بخشی دارند.
- ۲) ایهام: «سر» به دو معنی ۱- استعاره از فتیله ۲- مجاز از وجود * تشبیه «نور هدایت - تو چون شمع ...»
- ۳) مجاز: «ورد» مجازاً به معنی «دعا» * تضاد: بین «نگران - سرخوش»
- ۴) تشبیه: تشبیه «دیده به دریا» * اغراق: در مقدار گریستن

۱۴۵. گزینه ۴ درست است.

بررسی آرایه‌های موجود در بیت:

- ۱) «سودازده» به معنی ۱- مجنون و خیالاتی ۲- سیاه‌شده (دل منسوب به زلف سیاه بار) دارای ایهام است. * «سر به معنی ابتدا» فاقد آرایه مجاز است.
- ۲) «دست نسیم» اضافه استعاری است و تشخیص دارد. * «سر زلف» فاقد آرایه است.
- ۳) جناس بین «سر - در» - «نسیم - نیم» * بیت فاقد اغراق است.
- ۴) ایهام: توضیح داده شد. * حسن تعلیل: از آنجا که زلف یار به دست نسیم در حرکت است، دل مجنون و اسیر زلف سیاه نیز سرگردان و به دو نیم شده است. (حسن تعلیل برای دو پارگی دل)

۱۴۶. گزینه ۳ درست است.

دو صورت دسته‌بندی هجایی هر بیت:

۱) مفعول فاعلاتن × ۲ / مستفعلن فاعولن × ۲	۲) مفعول مفاعیلن × ۲ / مستفعل مفعولن × ۲
۳) وزن ناهمسان: مفاعِلن فَعَلاتن مفاعِلن فَعِلن	۴) فاعِلن مفاعیلن × ۲ / فاعلات مفعولن × ۲

۱۴۷. گزینه ۲ درست است.

وزن هر بیت:

- ۱) همسان (فاعلاتن × فَعِلن) ۲) ناهمسان (مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن)
- ۳) همسان (مفاعیلن × فاعولن) ۴) همسان (مستفعلن × فاعولن)

۱۴۸. گزینه ۱ درست است.

وزن هریک از گزینه‌ها:

- (۱) ناهمسان (مفاعِلن فَعَلاتِن مفاعِلن فَعِلن) (۲) همسان دولختی (مفتعلن مفاعِلن × ۲)
 (۳) همسان دولختی (فَعَلاتُ فاعلاتن × ۲) (۴) همسان دولختی (مفتعلن فاعِلن × ۲)

۱۴۹. گزینه ۳ درست است.

اختیارات و نوع آن‌ها:

- (۱) حذف همزه (زبانی) ← مَز - رَأ * هجای بلند انتهای مصراع اول (وزنی) صحیح
 (۲) حذف همزه (زبانی) ← تا - بلند تلفظ کردن مصوَّت کوتاه (زبانی) لی (دو مورد) + دُو (سمرقندو)
 (۳) ابدال مفتعلن به مفعولن در رکن اول مصراع اول - هجای بلند آخر مصراع‌ها - هر دو وزنی هستند.
 (۴) فاقد اختیار

ضمناً وزن هریک از ابیات عبارت‌اند از:

- (۱) مفعول مفاعیلُ مفاعیلُ فَعولن (۲) مفاعیلن × ۴
 (۳) مفتعلن فاعِلن × ۲ (۴) مفاعِلن فَعلاتن × ۲

۱۵۰. گزینه ۴ درست است.

وزن و اختیارات هر بیت:

- (۱) مفعولُ فَعلاتن × ۲ * اختیار زبانی ← بلند تلفظ کردن مصوَّت کوتاه (عی)
 (۲) مفعولُ مفاعیلن × ۲ * اختیار زبانی ← بلند تلفظ کردن مصوَّت کوتاه (بی)
 (۳) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فَعولن * اختیار زبانی ← بلند تلفظ کردن مصوَّت کوتاه (بی) + حذف همزه (بأ)
 (۴) فَعلاتن × ۳ فَعِلن * اختیار وزنی فَعلاتن به جای فَعلاتن + هجای بلند آخر مصراع اول - اختیار زبانی بلند تلفظ کردن مصوَّت کوتاه (بی)

۱۵۱. گزینه ۱ درست است.

وزن هریک از ابیات:

- (۱) همسان دولختی (مفعولُ مفاعیلن مفعولُ مفاعیلن) (۲) مفعولُ فَعلاتن مفاعیلُ فاعِلن
 (۳) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فَعَل (۴) مفعولُ فَعلاتن مفاعیلُ فاعِلن

۱۵۲. گزینه ۳ درست است.

وزن درست بیت گزینه پاسخ «فَعلاتن مفاعِلن فَعِلن» است.

۱۵۳. گزینه ۴ درست است.

همه ابیات این سؤال به «پذیرش مسئولیت عظیم الهی و حمل بار امانت عشق» اشاره دارند؛ به جز گزینه پاسخ. در این گزینه به «نقش اعتراضی شیطان در آفرینش و مقام خلیفه الهی آدم (ع) و رجیم شمردن شیطان» پرداخته شده است.

۱۵۴. گزینه ۳ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ: بیان «درد و سختی فراق و هجران و نیز اشتیاق بی‌حد نسبت به معبود» است.

۱۵۵. گزینه ۲ درست است.

همه معانی این واژه: هیبت - حمله بردن - سطوت - قهر - شدت - سختی - سورت - غضب - خشم

زبان عربی

۱۵۶. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۲) شود. عزیز ملک و سرزمینش
 (۳) بزرگان. جابه‌جا شدن اسم و خبر فعل ناقص
 (۴) همان پادشاهی. (عربی یازدهم صفحه ۷۲)

۱۵۷. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۱) زیاد شدن. ترجمه نشدن جدا
(۲) هوای اطراف. دردناک
(۴) ترجمه نشدن آلتی. این (عربی دوازدهم صفحه ۵۴)

۱۵۸. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۱) تغییر کند (۲) نخواهد داد (۳) تغییر کنند (عربی یازدهم صفحه ۷۶)

۱۵۹. گزینه ۳ درست است

خطاها به ترتیب:

- (۱) امامان. سختی (۲) پیشوایمان. یاری می‌جوییم. (۴) کمک می‌خواهیم (عربی دوازدهم صفحه ۶۴)

۱۶۰. گزینه ۲ درست است

خطاها به ترتیب:

- (۱) توانایی‌ام (۳) گفتگو (۴) ترجمه نشدن ضمیر در ساعدتی
(عربی دوازدهم صفحه ۶۵ - عربی یازدهم صفحه ۸۶)

۱۶۱. گزینه ۴ درست است.

- (۱) راست (۲) ترجمه ضمیر در قدمه. نداشته باشد. (۳) راست (عربی یازدهم صفحه ۸۶ و ۸۷)

۱۶۲. گزینه ۱ درست است.

- (۲) والداها: پدر و مادرش (۳) آرونی: به من نشان دهید (۴) نُزِّل: فرود آورده شدند.
(عربی یازدهم صفحه ۸۶ و ۸۷ - عربی دوازدهم درس ۴)

۱۶۳. گزینه ۲ درست است.

دشمن دانا بهتر از دوست نادان است که مفهوم مقابل به آن مرتبط نیست. (عربی یازدهم صفحه ۸۲ - عربی دوازدهم صفحه ۵۱ و ۶۷)

۱۶۴. گزینه ۳ درست است.

- رد گزینه‌ها: (۱) یخرَب: تخریب می‌کند. يموت: می‌میرد
(۲) يموت الذین فیها: کسانی که در آن هستند می‌میرند.
(۴) التخریب: تخریب (عربی دوازدهم صفحه ۵۸)

۱۶۵. گزینه ۱ درست است.

رد سایر گزینه‌ها:

- (۲) مذکر (۳) معرفه (۴) له حرف زائد (عربی یازدهم درس ۷)

۱۶۶. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه مستثنی‌منه مطابق با آموزش کتاب درسی کلمه زمیلات می‌باشد که ذکر شده است.
رد سایر گزینه‌ها: در سایر گزینه‌ها مستثنی‌منه ذکر نشده است. (درس ۳ عربی دوازدهم)

۱۶۷. گزینه ۴ درست است.

توضیح: سوال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن مفعول مطلق نوعی آمده باشد و مصدر مضاف باشد.
ترجمه گزینه: مانند خاشعین توکل به خدا کردم.

رد سایر گزینه‌ها:

- (۱) هر کس خدا و پیامبرش را فرمان برد قطعاً به رستگاری بزرگی نایل آمده است. مصدر نوعی همراه با صفت می‌باشد که به شکل قید ترجمه می‌شود.

(۲) مفعول مطلق تأکیدی: مادر برای تربیت فرزندانش قطعاً تلاش می‌کند

(۳) توازن و ثبات در آن محقق می‌شود. مصدر در این عبارت برای بیان شباهت نیامده است. (عربی دوازدهم درس ۴)

۱۶۸. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه صار فعل ناقص است و (واو) اسم آن می‌باشد.

رد سایر گزینه‌ها:

(۱) کثیر: فاعل (۳) واو در یلعبون: فاعل (۴) حراره: فاعل (عربی یازدهم درس ۷)

۱۶۹. گزینه ۱ درست است.

در فعل مجهول فاعل محذوف است. فعل (لایترک) فعل مجهول است. (عربی دوازدهم صفحه ۶۷)

۱۷۰. گزینه ۳ درست است.

جمع عامل: عمال می‌باشد. (مفرد عملاء: عمیل) است. (عربی یازدهم صفحه ۷۲ - عربی دوازدهم صفحه ۶۴ و ۴۲ و ۵۷)

تاریخ

۱۷۱. گزینه ۱ درست است.

هدف آمریکا در زمینه تسلط بر ایران، مقابله با نفوذ شوروی در ایران بود. (درس ۱۰ صفحه ۱۲۷)

۱۷۲. گزینه ۳ درست است.

نخستین مرحله از فعالیت‌های سیاسی امام خمینی با اعتراض به تصویب‌نامه انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی آغاز شد.

(درس ۱۰ صفحه ۱۲۸)

۱۷۳. گزینه ۲ درست است.

گروه هیئت متولفۀ اسلامی ترور سران حکومت پهلوی را محور کار خود قرار داد و حسنعلی منصور نخست‌وزیر وقت را ترور

کرد. (درس ۱۰ صفحه ۱۳۲)

۱۷۴. گزینه ۲ درست است.

با گسترش قیام، شاه مجبور شد آموزگار را برکنار کند و جعفر شریف‌امامی را با شعار آشتی ملی به نخست‌وزیری بگمارد.

(درس ۱۰ صفحه ۱۳۵)

۱۷۵. گزینه ۴ درست است.

طراحی کودتای ۲۸ مرداد، حاصل توافق آمریکا و انگلیس بود. تولید و فروش نفت ایران را به کنسرسیومی از دولت‌های

انگلیس، آمریکا، هلند و فرانسه واگذار کرد و براساس این قرارداد مقرر شد که کنسرسیوم به مدت ۲۵ سال نفت ایران را

استخراج کند و به فروش برساند و نیمی از سود خالص را برای خود برداشته و در مقابل، نیمی از سود خالص خود را به کشور

ما بپردازد. (درس ۹ صفحات ۱۲۴ و ۱۲۶)

۱۷۶. گزینه ۳ درست است.

پیامد دیگر نهضت پروتستان، تضعیف قدرت کلیسای کاتولیک و کاهش نقش آن در زندگی مردم و جوامع اروپایی بود.

(درس ۱۶ صفحه ۱۸۶)

۱۷۷. گزینه ۱ درست است.

تابلوه‌های «شام آخر و مونالیزا» مشهورترین اثر هنرمند مشهور ایتالیایی لئوناردو داوینچی است. (درس ۱۶ صفحه ۱۷۸)

۱۷۸. گزینه ۴ درست است.

مجموعه‌ای از علل و عوامل مختلف مشکلات اقتصادی و اجتماعی سرزمین‌های اروپایی، موفقیت‌های مسیحیان در اندلس و به

خطر افتادن موجودیت امپراتوری بیزانس در بروز جنگ‌های صلیبی نقش داشت.

(درس ۱۵ صفحه ۱۶۶)

۱۷۹. گزینه ۲ درست است.

اصفهان، یزد و کاشان از مهم‌ترین کانون‌های پارچه‌های زری‌بافت بودند. (درس ۱۴ صفحه ۱۵۵)

۱۸۰. گزینه ۱ درست است.

تاریخ‌نگاری در عصر صفوی در سه حوزه تاریخ عمومی، محلی و تکنگاری ادامه یافت. از مشهورترین آثار تاریخ‌نگاری این دوره می‌توان به کتاب حبیب‌السیر غیاث‌الدین خواندمیر اشاره کرد. (درس ۱۴ صفحه ۱۴۹)

جغرافیا

۱۸۱. گزینه ۲ درست است.

برای مدیریت سرزمینی بهینه دو شرط در این زمینه وجود دارد. اول اینکه شکل سیاسی کشور به صورت فشرده یا جمع‌وجور باشد. دوم اینکه در مکان‌یابی پایتخت این کشور، به صورتی عمل شده باشد که پایتخت آن با هر قدمتی چه بسیار قدیمی مانند پاریس و لندن و چه جدید مانند برازیلیا در مرکز و دور از مرز انتخاب شده باشد. در چنین شرایطی در کوتاه‌ترین زمان، می‌توان از مرکز سرزمین به تمام نقاط آن دسترسی پیدا کرد.

۱۸۲. گزینه ۱ درست است.

ژئوپلیتیک شاخه‌ای از دانش جغرافیای سیاسی است که با موضوع قدرت و ارتباط آن با جغرافیا و سیاست سروکار دارد و روابط متقابل این سه عنصر را مطالعه می‌کند. بر این اساس منطقه ژئوپلیتیکی عبارت است از بخشی از سطح زمین یا تعدادی کشور همجوار است که به دلیل داشتن ارزش‌های جغرافیایی، بازیگران سیاسی برای کنترل یا تصرف آن‌ها با یکدیگر وارد تعامل یا کنش و واکنش می‌شوند. این تعامل ممکن است مذاکره، همکاری و همبستگی یا رقابت و کشمکش و حتی جنگ باشد. بنابراین موضوع قدرت مسئله‌ای کلیدی است.

۱۸۳. گزینه ۱ درست است.

در اتحادیه اروپا، کشورها مستقل هستند اما با هم متحد هستند و پذیرفته‌اند که از نظام مدیریت مشترکی تبعیت کنند. کشورهای عضو این اتحادیه برای تحقق مدیریت مشترک، رؤسای را برای شورا و مجلس قانون‌گذاری اروپا، بانک مرکزی اروپا و نظایر آن انتخاب می‌کنند. کشورهای اتحادیه اروپا در امور سیاست خارجی، کشاورزی، تجارت، محیط زیست و نظایر آن، از اصول و شیوه‌های مشترکی پیروی می‌کنند. اغلب کشورهای اتحادیه اروپا، یورو را به عنوان واحد پول مشترک پذیرفته‌اند. همچنین، برای تسهیل رفت‌وآمد مردم به برخی کشورهای عضو به منظور زندگی، کار، تحصیل یا سرمایه‌گذاری، اخذ روادید بین این کشورها لغو شده است و افراد می‌توانند بر طبق پیمان شنگن آزادانه و بدون نیاز به روادید به این کشورها، سفر کنند.

۱۸۴. گزینه ۴ درست است.

همان‌طور که پیش‌تر نیز اشاره شد، قدمت یک پایتخت دلیل قاطعی بر مناسب بودن آن پایتخت در مدیریت سرزمینی نیست. بلکه پایتخت مناسب باید ضمن امنیت در برابر مرزها، دسترسی و حمل‌ونقل مناسبی برای کنترل مرزها و اداره داخل کشور داشته باشد.

۱۸۵. گزینه ۳ درست است.

موارد اصلاح شده گزینه به این صورت است که کشورهایی که از همه سمت به آب‌های آزاد دسترسی دارند، ممکن است به قدرت‌های بزرگ دریایی تبدیل می‌شوند نه قطعاً. گزینه در سال‌های اخیر، کشورهای کوچک زیادی مطابق با نظریه فضای حیاتی توسط کشورهای بزرگ‌تر مورد تهاجم قرار گرفته‌اند. کشورهایی که بین دو یا چند قدرت بزرگ قرار گرفته‌اند، شرایط حائل و آسیب‌پذیر دارند.

۱۸۶. گزینه ۲ درست است.

برای تعیین مرز دریایی، ابتدا خط مبنا را معین می‌کنند. خط مبنا پایین‌ترین حد جزر در دریاست. به آب‌های پشت خط مبنا (به طرف ساحل) آب‌های داخلی می‌گویند که کشور مجاور دریا مالک آن‌هاست و مسافت دقیقی برای آن تعیین نشده است. اما از خط مبنا به سمت دریا تا حدود ۱۲ مایل دریایی دریای سرزمینی نامیده می‌شود که آن هم متعلق به کشور مجاور دریاست، اما سایر کشورها در آن منطقه حق عبور و مرور بدون ضرر را دارند.

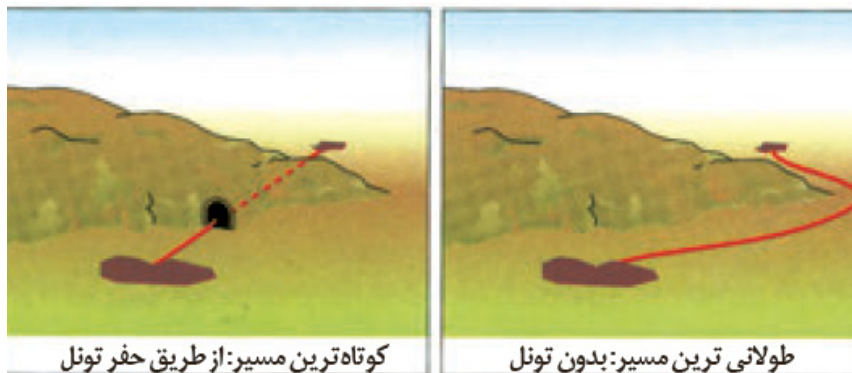
۱۸۷. گزینه ۴ درست است.

بارش برای سیل و لغزش، دو شرایط کاملاً متضاد یکدیگر را طلب می‌کند. در سیل به دلیل این رواناب سطحی و سپس سیل در سطح زمین اتفاق بیفتد. نیازمند بارشی سریع و عدم جذب نشدن آن‌ها در خاک است. اما در لغزش این موضوع برعکس است و لازم است بارش به آرامی صورت گیرد تا جذب زمین شود.

۱۸۸. گزینه ۱ درست است.

بارش برای سیل و لغزش دو شرایط کاملاً متضاد یکدیگر را طلب می‌کند. در سیل به دلیل این رواناب سطحی و سپس سیل در سطح زمین اتفاق بیفتد. نیازمند بارشی سریع و عدم جذب نشدن آنها در خاک است. اما در لغزش این موضوع برعکس است و لازم است بارش به آرامی صورت گیرد تا جذب زمین شود.

۱۸۹. گزینه ۲ درست است.

به تصویر بالا توجه داشته باشید. اگر راه خود را طولانی کند، هزینه سنگینی در احداث راه ندارد اما هزینه مصرف سوخت و دیر رسیدن شهروندان به دلیل سرعت کمتر به مقصد از معایب آن است. اما در مسیر کوتاه‌شده با حفر تونل اگرچه هزینه بالایی صرف خواهد شد، اما سریع‌تر رسیدن و خودرو شخصی و همچنین کاهش یافتن هزینه سوخت از مزایای آن است.

۱۹۰. گزینه ۳ درست است.

در این سوال دو مورد از مشخصات سیل به صورت ترکیبی درج شده است. اول ویژگی‌های حوضه‌های گرد که آب سرشاخه‌ها همزمان به محل خروجی حوضه می‌رسند و دوم مدت زمان بارش که در وقوع سیل به دلیل سرعت بارش حجم قابل توجهی از بارش در زمان خیلی کوتاه اتفاق می‌افتد.

جامعه‌شناسی

۱۹۱. گزینه ۲ درست است.

طرفداران قشربندی اجتماعی چنین می‌پندارند که نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند، بنابراین عادلانه‌اند، اما آن‌ها این واقعیت را نادیده می‌گیرند که نابرابری‌های اجتماعی همیشه نتیجه نابرابری‌های طبیعی نیستند. (جامعه‌شناسی ۳ - درس ۷)

۱۹۲. گزینه ۳ درست است.

انقلاب اسلامی ایران، در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های سکولار جهان غرب قرار نداشت، بلکه از متن فرهنگ اسلامی برمی‌خواست و برای حفظ هویت اسلامی و تأمین حقوق از دست رفته امت اسلامی شکل گرفته بود. براین اساس، انقلاب اسلامی نخستین انقلابی بود که بعد از انقلاب فرانسه اتفاق می‌افتاد؛ زیرا هیچ‌یک از انقلاب‌هایی که پس از انقلاب فرانسه رخ داده بودند، یک انقلاب جدید نبودند، بلکه همه در جهت بسط و گسترش انقلاب فرانسه بودند.

در مدل تکثرگرا گاهی بعد فرهنگی هویت و تمایزات زبانی، قومی، مذهبی و ... مورد تأکید قرار می‌گیرند و گاهی به بُعد سیاسی هویت توجه می‌شود و بر آزادی‌های اجتماعی اقوام و گروه‌های مختلف و فرصت سهیم شدن آن‌ها در قدرت سیاسی تأکید می‌شود و یا راهکارهای مسالمت‌آمیز برای حل منازعات گروهی و قومی ارائه می‌گردد. گسترش برابری و رفع تبعیض‌های قومی و گروهی نیز در بُعد اجتماعی هویت مورد توجه قرار می‌گیرد. (جامعه‌شناسی ۲ - درس ۱۵) - (جامعه‌شناسی ۳ - درس ۸)

۱۹۳. گزینه ۲ درست است.

در دوره پسامدرن، هویت از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف و توسط آن‌ها تعریف می‌شود. شکل افراطی سیاست هویت تأکید بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها است سبب چند پارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع می‌شود. الگوی مطلوب قرآنی، تکثر و تنوع زبانی و نژادی و قومی را مانع وحدت و همدلی نمی‌داند. (جامعه‌شناسی ۳ - درس ۸)

۱۹۴. گزینه ۱ درست است.

در اواخر قرن بیستم، هویت به جای قشربندی و کشمکش طبقاتی، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد. در دوره پسامدرن، هویت از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف و توسط آن‌ها تعریف می‌شود. در این دوره، افراد مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را براساس علاقه‌های فرهنگی و هویتی خود پی می‌گیرند، علاوه بر ثروت و قدرت، هویت و دانش نیز کانون نزاع و کشمکش می‌شوند. (جامعه‌شناسی ۳ - درس ۸)

۱۹۵. گزینه ۳ درست است.

عبارت مذکور، نشان‌دهنده موج بازگشت دین به سطوح مختلف زندگی بشر است که از آن با عناوین افول سکولاریسم یا پساکولاریسم یاد می‌شود. بحران معرفتی جدید هنگامی آغاز شد که محدودیت‌های علمی دانش تجربی و همچنین وابستگی آن به معرفت‌های غیر تجربی و غیر حسی آشکار شد. همانندسازی همیشه به صورت یک سوپه و سخت و خشن انجام نمی‌شود، بلکه تفاوت‌ها و تمایزات قومی، نژادی و ... می‌توانند از راه دیگری که برخی از جامعه‌شناسان آن را دیگچه همانندسازی می‌نامند، ناپدید شوند که در آن تعداد کثیری از گروه‌های درگیر قومی نژادی در ارتباط با هم یک فرهنگ مختلط می‌سازند. شناخت متقابل هویت‌ها یا الگوی تعارف در مقابل دو الگوی همانندسازی و تکثرگرا قرار می‌گیرد و به شناخت متقابل افراد، گروه‌ها و جوامع از یک دیگر توجه دارد. (جامعه‌شناسی ۲ - درس ۱۲) (جامعه‌شناسی ۳ - درس ۸)

۱۹۶. گزینه ۲ درست است.

قسمت اول:

فعالیت اجتماعی - سیاسی	ویژگی	نمونه تاریخی
مقاومت منفی	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	تدوین رساله‌های جهادیه
فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی	اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت	جنبش تنباکو
انقلاب اجتماعی	تغییر ساختار سیاسی	جنبش عدالتخانه، انقلاب مشروطه

قسمت دوم: اما از درون رویکرد تفسیری، جریان دیگری نیز شکل می‌گیرد که چنین کارکردی را برای علوم اجتماعی ناممکن می‌شمارد و راه‌هایی انسان را نه از درون علم، که در بیرون علم جست‌وجو می‌کند و معتقد است خود علم با «درست و غلط دانستن» و «خوب و بد کردن امور» سلطه‌گری می‌کند؛ زیرا «خوب» به معنای خوب بودن برخی افراد و گروه‌ها و «بد» را به معنای بد بودن برخی دیگر از آنان قلمداد می‌کند. (جامعه‌شناسی ۲ - درس ۱۴) - (جامعه‌شناسی ۳ - درس ۸)

۱۹۷. گزینه ۱ درست است.

قسمت اول: انقلاب اسلامی، بازگشت مردم ایران به حرکت ناتمامی بود که در مشروطه آغاز کرده بودند. این بازگشت با هزینه نزدیک به صد سال تجربه تاریخی انجام می‌شد؛ تجربه رقابت با منورالفکران غرب‌گرا، استبداد استعماری و روشنفکرانی که در حاشیه بلوک شرق و غرب عمل می‌کردند.

قسمت دوم: بی‌شک به حاشیه راندن و حذف هویت‌های انسانی و فرهنگی ناپسند و مخالفت با این امر ناپسند و مبارزه با آن، ارزشمند است، اما این سکه روی دیگری هم دارد. گاهی تأکید بر تنوع و تکثر هویت‌ها و اصالت بخشیدن به آن به معنای انکار اشتراک و وحدت انسان‌هاست و فرصت گفت‌وگو و معارفه انسان‌ها و فرهنگ‌ها را از بین می‌برد.

(جامعه‌شناسی ۲ - درس ۱۴) - (جامعه‌شناسی ۳ - درس ۸)

۱۹۸. گزینه ۱ درست است.

- جنبش عدالتخانه فقط به دنبال اصلاح کار یا رفتار خاصی از پادشاه نبود، بلکه اصلاح شیوه زمامداری او را هدف قرار داده بود. - همانندسازی به معنای پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه بود؛ به گونه‌ای که همه گروه‌ها همسان شوند. به عبارت دیگر، همانندسازی سیاستی بود که دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف و یکسان‌سازی آن‌ها در پیش گرفتند. مدل رایج سیاست‌گذاری هویتی در دوره مدرن همانندسازی بود.

جامعه‌شناسی ۲ (درس ۱۴) - جامعه‌شناسی ۳ (درس ۸)

۱۹۹. گزینه ۳ درست است.

انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند، ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند و به همین سبب از فردای پیروزی، استعمار با دست کارگزاران این انقلاب‌ها در چهره استعمار نو بازمی‌گشت. (جامعه‌شناسی ۲ - درس ۱۴)

۲۰۰. گزینه ۲ درست است.

انقلاب اسلامی ایران، انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، همگی جهت‌گیری ضد استعماری داشتند و در جهت از بین بردن سلطه سیاسی کشورهای غربی عمل می‌کردند. در جریان انقلاب مشروطه، نزاع و رقابتی سخت بین بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌گرا به وجود آمد. با شکل‌گیری دولت - ملت‌ها ناسیونالیسم پیدا شد. (جامعه‌شناسی ۲ - درس ۱۴)

۲۰۱. گزینه ۱ درست است.

اندیشه التقاطی در همین ویژگی دچار نقص است. چرا که معمولاً آمیزه‌ای از باورها و ارزش‌هایی است که از مکاتب و جهان‌بینی‌های مختلف گردآوری می‌شوند و به‌صورتی ناسازگار در کنار هم چیده می‌شوند. تبیین: کشف و بازخوانی واقعیت‌ها تفسیر: خلق و بازسازی ارزش‌ها (جامعه‌شناسی ۲ - درس ۱۳) - (جامعه‌شناسی ۳ - درس ۷)

۲۰۲. گزینه ۳ درست است.

نخبگان غرب‌گرایی که به عملکرد نسل اول روشنفکران معترض بودند، نسل دوم روشنفکران را شکل دادند. این گروه تحت تأثیر جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی بودند. این نسل با عنوان روشنفکران چپ کشورهای اسلامی شناخته می‌شود. اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول، به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلام ستیزی آنان نبود، بلکه از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت. (جامعه‌شناسی ۲ - درس ۱۳)

۲۰۳. گزینه ۲ درست است.

بحران معرفتی جدید هنگامی آغاز شد که محدودیت‌های علمی دانش تجربی و همچنین وابستگی آن به معرفت‌های غیر تجربی و غیر حسی آشکار شد. در نیمه اول قرن بیستم، با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی، علم از داورهای ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد. در نیمه دوم قرن بیستم با روشن شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیر تجربی است، علم مدرن زیر سؤال رفت. آشکار شد علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست بلکه تفسیرهای متناسب با فرهنگ‌های دیگر نیز می‌تواند وجود داشته باشد. (جامعه‌شناسی ۲ - درس ۱۲)

۲۰۴. گزینه ۳ درست است.

بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا هر دو هویتی اقتصادی دارند، ولی تفاوت‌هایی نیز با یکدیگر دارند. چالش فقر و غنا چالشی مستمر در سرمایه‌داری غربی است ولی بحران اقتصادی اغلب دوره‌ای و مقطعی است. آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است، ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را در برمی‌گیرد. بحران معرفتی جدید، هنگامی آغاز شد که محدودیت‌های علمی دانش تجربی و همچنین وابستگی آن به معرفت‌های غیر تجربی و غیر حسی آشکار شد. (جامعه‌شناسی ۲ - درس ۱۱، ۱۲)

۲۰۵. گزینه ۴ درست است.

قسمت اول: بحران‌های اقتصادی در ابتدا به کشورهای غربی محدود می‌شدند و از عوامل داخلی آن‌ها اثر می‌پذیرفتند، ولی با شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی، این بحران‌ها که منطقه‌ای بودند به سرعت آثار و پیامدهای خود را در سطح جهان آشکار ساختند. قسمت دوم: اگر قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد و تبعیت از آن نیز با رضایت و میل همراه باشد، قدرت هم مشروعیت

دارد و هم مقبولیت اجتماعی. (جامعه‌شناسی ۲ - درس ۱۱) - (جامعه‌شناسی ۳ - درس ۶)

فلسفه و منطق

۲۰۶. گزینه ۱ درست است.

از نظر ارسطو، نفس انسان در هنگام تولد، حالت بالقوه دارد و هیچ چیز بالفعلی ندارد، نفس به تدریج این امور را کسب می‌کند و به فعلیت می‌رسد و کامل‌تر می‌شود. ارسطو نظر استاد خود افلاطون را پذیرفت که قوه نطق و قابلیت حیات مربوط به نفس است، نه بدن.

۲۰۷. گزینه ۴ درست است.

از نظر دکارت، بدن ماشینی پیچیده است که به‌طور خودکار فعالیت می‌کند ولی این بدن، حقیقت «من» انسان را تشکیل نمی‌دهد. روح و بدن کاملاً از یکدیگر مجزا هستند و خاصیت‌های متفاوت دارند، گرچه با یکدیگر هستند و روح از بدن استفاده می‌کند.

۲۰۸. گزینه ۲ درست است.

فیلسوفان مسلمان با استفاده از آنچه از افلاطون و ارسطو و پیروان آن دو به دستشان رسیده بود و همچنین با الهام از آموزه‌های دینی خود به توضیح و تبیین حقیقت انسان پرداختند. آنان با تفکر و تعمق فکری، دینی را قبول کرده بودند که در کتاب آسمانی آن به‌وضوح و روشنی از حقیقتی به نام روح سخن گفته و آن را هدیه‌ای الهی و غیر زمینی شمرده است. آنان یا خود عارف بودند یا عارفانی را می‌شناختند که با قدم سلوک به مرحله‌ای رسیده بودند که مراتب برتر هستی را شهود می‌کردند و می‌دانستند که چنین شهودی در توان بدن مادی انسان نیست.

۲۰۹. گزینه ۱ درست است.

سهروردی نفس انسان را حقیقتی مربوط به مشرق وجود می‌دانست که متعلق به عالم طبیعت و مغرب عالم نیست. نفس جنبه نورانی وجود انسان است و جسم و بدن جنبه ظلمانی اوست. نفس اگر نورانیت بیشتری کسب کند، حقایق هستی را بهتر رویت می‌کند و می‌تواند با کسب شایستگی و لیاقت بیشتر، مسیر کمال را طی کند.

۲۱۰. گزینه ۴ درست است.

از نظر افلاطون، در صورتی عمل انسان در جهت سعادت است که بنا به فرمان و راهنمایی عقل انجام پذیرد. ارسطو، شاگرد افلاطون، درباره معیار فعل اخلاقی نظری نزدیک به استاد خود دارد؛ او معتقد است که اگر عقل بر قوای دیگر حاکم شود، انسان به اعتدال در قوا می‌رسد و همین اعتدال، عامل سعادت و نیک‌بختی انسان است.

۲۱۱. گزینه ۱ درست است.

از نظر کانت هر کاری که انسان آن را صرفاً برای اطاعت از وجدان خود انجام دهد و هیچ‌گونه هدف و منفعت شخصی در آن نداشته باشد، خیر اخلاقی شمرده می‌شود. مثلاً اگر انسان عدل را نه به خاطر تشویق و تمجید دیگران و نه حتی برای رسیدن به سعادت، بلکه فقط بدان جهت که وجدان بدان دعوت می‌کند، انجام دهد فضیلت شمرده می‌شود.

۲۱۲. گزینه ۳ درست است.

ابزار عقل یک توانمندی فوق‌العاده است که در ابتدای کودکی در انسان به‌صورت یک استعداد وجود دارد که باید با تربیت و تمرین به شکوفایی و فعلیت برسد و کودک توانایی استدلال و تفکر را به‌دست آورد. توانایی افراد در تعقل و استدلال متفاوت است. از قوه عقل در تمامی علوم و دانش‌ها می‌توان استفاده کرد.

۲۱۳. گزینه ۴ درست است.

در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا، بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند و حتی برخی از بزرگان کلیسا، عقل را امری شیطانی می‌پنداشتند و در برابر استدلال‌های عقلی می‌ایستادند.

۲۱۴. گزینه ۴ درست است.

دکارت به همه توانایی‌های عقل مانند بدیهیات عقلی، استدلال‌های عقلی محض و تجربه توجه داشت او معتقد بود که عقل می‌تواند وجود خدا و نفس مجرد و غیر مادی انسان را اثبات کند. ولی او دیگر به عالم عقل به‌عنوان یک عالم برتر و متعالی در جهان، عقیده‌ای نداشت.

۲۱۵. گزینه ۲ درست است.

از نظر فارابی و ابن سینا اولین مخلوق خدا، عقل اول است که موجودی کاملاً روحانی و غیر مادی است و عقول دیگر به تربیت از عقل اول به وجود آمده اند. یکی از عقول عالم عقل، عقل فعال نام دارد که عامل فیض‌رسانی به عقل انسان‌ها است.

۲۱۶. گزینه ۱ درست است.

از نظر فیلسوفان مسلمان، استدلال عقلی، شهود و وحی، هر سه ما را به حقیقت واحد می‌رسانند و تاییدکننده و کمک‌کننده به یکدیگر هستند، گرچه هر کدام روش خاص خود را دارند و از مسیرهای متفاوتی در جست‌وجوی حقیقت هستند.

۲۱۷. گزینه ۳ درست است.

مورخان علم گزارش داده‌اند که حیات تعقلی مسلمانان با ظهور اسلام و تشکیل جامعه اسلامی آغاز شده است و بحث و گفت‌وگو در مباحث اعتقادی نیز از همان زمان رسول خدا (ص) آغاز شد و یکی دیگر از زمینه‌هایی که به شکل‌گیری حیات فلسفی در جهان اسلام کمک شایانی کرد، نهضت ترجمه متون بود.

۲۱۸. گزینه ۳ درست است.

از نظر فارابی، مسیر سعادت و کمال انسانی از زندگی اجتماعی می‌گذرد و به همین جهت باید هدف اصلی جامعه و مدینه نیز سعادت انسان در دنیا و آخرت باشد. فارابی مدینه جاهله را در مقابل مدینه فاضله قرار می‌دهد و معتقد است که مهم‌ترین تفاوت آن با مدینه فاضله در هدف آن است.

۲۱۹. گزینه ۴ درست است.

از نظر ابن سینا، تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها، دانشمند و محقق را به خشوع و خشیت در برابر حق می‌رساند و مصداق این آیه می‌شوند که معنای آن این است: تنها بندگان عالم خداوند خشیت او را به دل دارند.

۲۲۰. گزینه ۲ درست است.

از نظر سهرودی جهان هیچ‌گاه از حکیمی که در صور برهانی و در اشراق و عرفان سرآمد باشد، یعنی حکیم متأله، خالی نیست، اگر ریاست واقعی جامعه به دست او بیفتد زمان وی نورانی و درخشان می‌شود و اگر جامعه از تدبیر چنین حکیمی الهی تهی ماند، ظلمت و تاریکی بر آن سایه می‌افکند.

روان‌شناسی

۲۲۱. گزینه ۱ درست است.

پیشگیری پژوهش‌های مربوط به انسان، رعایت ضوابط اخلاقی و تأثیر ارزش‌ها در نوع نگاه و تفسیر پدیده‌های انسانی باعث شده که میزان تکرارپذیری یافته‌های به دست آمده در علم روان‌شناسی کمتر از سایر علوم تجربی باشد. (درس ۱)

۲۲۲. گزینه ۴ درست است.

رشد هیجانی در دوره کودکی، معطوف به سه هیجان ساده ترس، خشم و محبت است. با توجه به رشد آگاهی کودکان از هیجان‌های مختلف و واکنش اطرافیان (به‌خصوص واکنش مادر)، سه هیجان فوق به هیجان‌های مرکب دیگر، همچون احساس پشیمانی، سپاسگزاری و ترحم تعمیم می‌یابد. (درس ۲)

۲۲۳. گزینه ۲ درست است.

کارکرد سوم توجه «جست‌وجو» است. جست‌وجو (پیدا کردن) محرک هدف، تابع تعداد عوامل انحرافی و ویژگی منحصربه‌فرد هدف است.

در مثال اول تعداد عوامل انحرافی کم است، لذا پیدا کردن یک مغازه از بین بیست مغازه آسان است.

در مثال دوم نارنج و پرتقال بسیار به هم شبیه هستند و لذا محرک هدف (نارنج) منحصربه‌فرد نیست. (درس ۳)

۲۲۴. گزینه ۴ درست است.

نوع رمزگردانی در حافظه حسی، حسی است.

نوع رمزگردانی در حافظه کوتاه‌مدت، حسی (همراه با توجه) است.

نوع رمزگردانی در حافظه بلندمدت، عمدتاً معنایی است. (درس ۴)

۲۲۵. گزینه ۴ درست است.

در گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳ به ویژگی‌های روش تحلیلی اشاره شده است. (درس ۵)

۲۲۶. گزینه ۱ درست است.

اثر تجارب گذشته در موقعیت‌های جدید (انتقال) در برخی از مواقع موجب تسهیل حل مسئله می‌شود. اما در مواقع دیگر حل مسئله را با مشکل مواجه می‌سازد.

موارد مطرح شده در گزینه‌های ۲ و ۳ و ۴ به حل مسئله کمک می‌کنند ولی انتقال منفی مانع حل مسئله می‌شود. (درس ۵)

۲۲۷. گزینه ۲ درست است.

اگر یک موضوع را بتوان با چند حس دریافت کرد، دریافت ما قوی‌تر می‌شود. مثلاً اگر مطلب شنیده شده را به صورت ترسیمی و نوشتاری تبدیل کنیم، یادگیری آن راحت‌تر خواهد بود. بنابراین وقتی علاوه بر تعقیب چشمی و بلندخوانی، یادداشت‌برداری هم بکنیم، چند حس را درگیر کرده‌ایم و این موضوع اثر دریافت چندحسی را نشان می‌دهد. اگر چه قسمت اول سایر گزینه‌ها همگی می‌توانند روش مؤثری در مطالعه باشند، اما فقط گزینه ۲ علت قسمت اول خود را درست ذکر کرده است.

فرضیه جبران حسی به این مطلب اشاره دارد که از دست دادن یکی از ابزارهای حسی منجر به جبران خسارت توسط سایر ابزارهای حسی دست نخورده می‌شود. براساس این فرضیه، افراد آسیب دیده‌ی شنوایی احتمالاً عملکرد دیداری توسعه‌یافته‌تری برای جبران نقص شنوایی دارند. (درس ۳)

۲۲۸. گزینه ۳ درست است.

کنترل نکردن هیجانات یکی از عوامل مهمی است که مانع تصمیم‌گیری موفق می‌شود. در موقعیت تصمیم‌گیری، ما با افراد و حالت‌های مختلفی مواجه می‌شویم. افراد مختلف واکنش‌های هیجانی متفاوتی در ما ایجاد می‌کنند. این واکنش‌های عاطفی به دلیل زودگذر بودن نمی‌توانند ملاک تصمیم‌گیری باشند. (درس ۶)

۲۲۹. گزینه ۱ درست است.

الف) ناتوانی در حل مسئله، وضعیت عاطفی ناخوشایندی را ایجاد می‌کند که ناکامی نام دارد. فردی که نمی‌تواند جدول را حل کند با ناتوانی در حل مسئله و در نتیجه ناکامی روبه‌رو می‌شود.

ب) فرد هم از نگاه‌داشتن گریه لذت می‌برد و به آن گرایش دارد و هم از مسئولیت مراقبت از آن می‌ترسد و اجتناب دارد.

ج) فرد نه دلش می‌خواهد اعتراف کند، چون او را دعوا می‌کنند و نه دلش می‌خواهد با عذاب وجدان دست و پنجه نرم کند و نسبت به هر دو حالت اجتناب دارد. (درس ۶)

۲۳۰. گزینه ۳ درست است.

اعتقاد قوی به چیزی که شناخت داریم، نظام باورهای ما را شکل می‌دهد. اگر این اعتقاد را داشته باشیم که برای موفق شدن تلاش شرط ضروری است، در واقع باور داریم که با پشتکار موفقیت حاصل می‌شود.

در درماندگی آموخته شده فرد به این باور می‌رسد که ناتوان است و پیامدها و نتایج کار هیچ ربطی با تلاش و کار او ندارد، در نتیجه دست از کار می‌کشد. (درس ۷)

۲۳۱. گزینه ۲ درست است.

یکی از اصول اخلاقی در استفاده از اطلاعات به دست آمده از طریق روش‌های جمع‌آوری اطلاعات این است که اطلاعات نباید به صورت عمومی و یا دیگران منتشر شود. (درس ۱)

۲۳۲. گزینه ۱ درست است.

ذخیره حجم زیادی از اطلاعات در یک لحظه، نتیجه افزایش سرعت تفکر، یعنی دستیابی به توانایی نظارت، ارزیابی و تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه است. (درس ۲)

۲۳۳. گزینه ۴ درست است.

تبدیل اطلاعات به معانی مختلف و به حافظه سپردن آنها به معنی استفاده از رمزگردانی معنا دار است. (درس ۴)

۲۳۴. گزینه ۲ درست است.

مرحله ششم: پایبندی به اجرای اولویت مرحله سوم: بیان ویژگی هر اولویت (درس ۶)

۲۳۵. گزینه ۳ درست است.

حسین می‌گوید: پاسخ چند سوال را حدس زدم، حدس درست از آب درآمد، یعنی: موفقیت خود را به شانس نسبت می‌دهد و شانس بیرونی، غیرقابل کنترل و ناپایدار است. (درس ۷)